

THEATERFESTIVAL

**BOU
LEV
ARD**

'S-HERTOGENBOSCH

HERINNERINGSBOEK 2016

FACTS & FIGURES

Theaterfestival Boulevard 2016 met onder anderen: Compagnie Marie Chouinard, Theater Artemis, Dries Verhoeven, Benjamin Verdonck, Nieuwe Helden/Lucas De Man & Pascal Leboucq, Muziektheater Transparant, Laika, Ben Duke/Lost Dog, Miwa Matreyek, Olivier Grossetête, Berlin, Het Zuidelijk Toneel, Milo Rau/IPPM/CAMPO, Akram Khan Company, Warme Winkel/Wunderbaum, MartHa!Tentatief/Toneelhuis, Lizzy Timmers Groep, GRIP/Jan Martens & Lucas Dhont, Theater Zuidpool, Alexandra Broeder/NTJong, United Cowboys, TRASH, Compagnie KAIET!, Kuiperskaai/Lisaboa Houbrechts, Le Mouton Noir, Sachli Gholamalizad, Eva Line De Boer, Lisah Baert, Michiel Deprez, Sabine Molenaar, Schippers&VanGucht, Lotte van den Berg, Lisa Verbelen/BOG, Igor & Moreno, Rodrigo Sobarzo, Wild Vlees/Tamar Blom & Francesca Lazzeri, Bosse Provoost & Kobe Chielens, Ariadna Rubio Lleó, Marte Boneschansker, Julie Cafmeijer, Katja Heitmann, DansBrabant, Hilde Elbers, Nienke Lohuis, B-Movie Orchestra, Bollylicious, Het KIP, Artvark & Ntjam Rosie, Lucas de Waard, Cie. Cecilia, John Buijsman/New Cool Collective, Theater Gnaffel, Tuning People & kinderevandevilla, Theater Sonnevank, Project Sally, DefDef & Wing Nuts Decor.

INHOUDSOPGAVE

7	VOORWOORD	60	PAND 18
9	FESTIVAL EN STAD	63	DAGKRANT
13	TOEGANKELIJKHEID	66	SPONSORS, SUBSIDIËNTEN, PARTNERS
17	LOCATIES	68	BIJLAGEN
18	ASBEST	68	Vrienden van Boulevard
20	JEROEN BOSCH	69	Vlaggendragers
25	JOSEPHKWARTIER	70	Vrijwilligers
32	TENTJES EN BLVRD THEATER	72	Subsidiënten/Begunstigers
38	DE NIEUWE GENERATIE	72	Sponsors
42	COPRODUCTIES	73	Partners
45	INTERNATIONALE WERKING	73	Culturele partners
46	KINDEREN OP TONEEL	74	Makers en voorstellingen
49	STRAATTHEATER	83	Organisatie
51	MARKETING EN COMMUNICATIE	85	COLOFON
56	MEDIA		

VOORWOORD

Grondstof

Geef kinderen een berg houten blokken. Onvermijdelijk bouwen ze een toren. Het is een instinct waar ook volwassenen graag aan toegeven. Dat bewijzen de torens van Babel, Eiffel en tienduizenden anderen. Die stapelzucht van de mens doet vermoeden dat hij van nature aan de tweedimensionale wereld wil ontsnappen. Al is het maar even. Voorbij de platheid, hoger en

verder. Theaterfestival Boulevard herkent zich in de tijdloze wil om torens te bouwen. Ook wij verlangen naar uitzicht. Ook wij kijken graag over grenzen. En ook wij buigen over de rand, zonder angst voor diepte.

Op onze uitnodiging laat de Franse kunstenaar Olivier Grossetête tijdens festivaleditie 2016 een toren in de publieke ruimte verrijzen. In dit project komen alle karakteristieken van Boulevard samen. De toren van Grossetête is een Gesamtkunstwerk van professionele makers en tientallen lokale vrijwilligers. Zes dagen lang werken ze samen. Hun mouwen rollen ze op, hun tape af. Uit duizenden kilo's karton knutselen ze torendelen. Groot, kort. Lang, klein. Theatraal, verstild. Zo op het oog zijn het honderden losse elementen. Maar schijn bedriegt. Ze geven hun samenhang prijs nadat ze met elkaar verbonden zijn. In die zin lijken ze op Theaterfestival Boulevard zelf, maar ook op haar publiek.

Daar staat ie, op de Markt. Fier en gracieus: de zestiende-eeuwse, verwoeste middentoren van de Sint Jan. Zowel de replica als de overgave waarmee zij is gemaakt, drukken de verbondenheid van Boulevard met de stad uit. Na een etmaal stort de toren in. Geen ongeluk, maar onder regie. Zo'n duizend mensen zijn ooggetuige. De val, die zes seconden duurt, nodigt uit tot reflectie. Is de ineenstorting een knipooig naar verandering? Of krachtiger: een liefdesverklaring aan de vergankelijkheid? Nodigt Grossetête het publiek uit om stil te staan bij wat links en rechts in de

wereld moedwillig wordt afgebroken? Is beschaving van karton? De maker zwijgt, zijn werk spreekt.

Nadat de toren de Markt heeft geraakt, toveren kinderen de brokstukken tot trampoline om. Een volwassen man vist het torenpuntje uit de ravage. Triomfantelijk loopt hij met zijn kartonnen souvenir de Markt af.

Een uur later kiepert de Dienst Openbare Ruimte van de gemeente de wrakke torenstukken op een vrachtwagen. Eindbestemming: de milieustraat. Voor hergebruik. Wat gaat, komt terug. Dat geldt voor karton. Maar ook voor geestdrift, verbeeldingskracht en reflectie, de grondstoffen van Theaterfestival Boulevard.

Team Theaterfestival Boulevard 's-Hertogenbosch

FESTIVAL EN STAD

Een podium van 91,2 km²

Molen

Een veelwiekige windmolen vormt het nieuwe beeldmerk van Theaterfestival Boulevard. You got it: beweging, energie en veranderlijkheid. Dat mag gezien worden. Letterlijk, draaiend op het festivalplein. Op verzoek smeedt Opis Helpt een windmolen van circa vijfhonderd kilo. Opis Helpt is een lokale organisatie die stut en steun biedt aan voortijdige schoolverlaters, ggz-cliënten en moeilijk opvoedbare jongeren. Zij helpen het gevaarte bouwen. Elf festivaldagen lang bewijst de windmolen dat inzetten op stedelijke samenwerking geen donquichotterie is.

The Common People

Durven ze dat, Brabanders? Ja. In *The Common People* komen achtenveertig onbekenden samen. In vierentwintig duetten ontmoeten ze elkaar voor het eerst. Choreograaf Jan Martens en filmregisseur Lukas Dhont verknoepen dans, film en alledaagse verhalen van deelnemers tot ontroerende portretten. Voor deelname nodigde Boulevard inwoners uit; partner DansBrabant bracht deelnemers uit Tilburg mee.

Toren

Een week lang werken beeldend kunstenaars, cliënten van zorginstelling Cello, vluchtelingen uit de noodopvang in Rosmalen en andere stadsgenoten aan een groots project van de Franse kunstenaar Olivier Grossetête. Aan de hand van bouwtekeningen knippen, plakken en lijmen ze 1500 kilo karton. Zo ontstaat een replica op schaal van de houten middentoren van de Sint-Jan, die in 1584 na blikseminslag volledig afbrandde. Op zaterdag 13 augustus verrijst de kartonnen toren op de Markt. Een dag later valt het 1500 kilo zware gevaarte volgens plan om, nadat De Kikvorschen aanmoedigingsmuziek hebben gespeeld. Een half uur fungeren de brokstukken als speeltuin voor honderden kinderen en volwassenen uit het publiek.

Krukkenpost

Een groep asielzoekers van de noodopvang in Rosmalen maakt samen met het Boulevard bouwteam houten kubussen annex krukken. De zitmeubels, die voor het Josephkwartier bestemd zijn, kunnen open. In sommige laten de makers briefjes achter voor onbekende bezoekers.

Helpende handen

Elke speeldag kent het culinaire spektakel *Piknik Horrifik* van het Vlaamse theatergezelschap Laika een intensieve voorbereiding. Ook de uitvoering verlangt extra handen. Zo'n vijftien Bosschenaren geven gehoor aan de oproep om te helpen met kokkerellen en figureren.

Talkshow

Tijdens de festivalweekeinden houdt Martijn van der Zande, verslaggever van het NOS-Journaal, de BLVRD TLKSHW in café De Keulse Kar aan de Hinthamerstraat. Co-presentatoren zijn Dionne Stax, Pepijn Crone, Art Rooijackers en Lucas De Man. Gasten van de vier drukbezochte edities zijn onder anderen Wim Daniëls, Alexandra Broeder, Rhodé Snyman, Alexander Pechtold, Erik van Muiswinkel en Viktorien van Hulst. Elke avond is er ook een column te beluisteren. Schrijvers zijn Lucas de Waard, Jan Beuving, Oscar Kocken en Mijke Pol.

Flauwekul

Fragmenten uit de column van Lucas de Waard tijdens de BLVRD Talkshow

"Ik dacht dat het nou wel een keer afgelopen zou zijn met die flauwekul. Maar ze gaan er gewoon mee door: geld naar cultuur. Ik dacht toch dat we heel duidelijk waren geweest. Dat we het niet meer wilden hebben. Dat het maar eens klaar moest zijn met die subsidie – "soepsidie" zeg ik altijd, "soepsidie."

Vier jaar lang, kruiwagens vol poen naar de Boulevard, bijvoorbeeld. Een schandaal. En ik lig daar dan dus een heel jaar voor krom hè, zodat ze van mijn belastingcenten een beetje cowboytje en indiaantje kunnen spelen. Daar moet ik dan veertig uur per week voor betonvlechten.

Ik ben maar weer 's gaan kijken, op die Boulevard, want als ik er dan toch voor gedokt heb, dan wil ik wel eens zien wat ze uitvreten van mijn zuurverdiende centen. Maar de flauwekul die ik daar voorbij heb zien komen, tart elke beschrijving. Ik noem: een autootje dat rondrijdt met niemand erin. Gewoon kriskras over dat plein! En maar toeteren en rare geluidjes maken. Nergens een chauffeur te bekennen! Het is natuurlijk wachten op het moment dat dat ding over een kleuter heen rijdt. En dat moet dan allemaal zeker gewoon kunnen, want het is kunst. Wat verder nog? Och ja. Een hal met tentjes erin, om in te slapen. Absurd. Kamperen doe je in de open lucht! Met een pleerol onder je arm naar het toiletgebouw en hem dan daar in een plas laten flikkeren. Dát is kamperen!

Over tentjes gesproken: daar hebben ze uiteraard de hele Parade weer mee vol gesmeten! Wat daarbinnen gebeurt? Ja, dat weet ik dus niet, want als je daar naar binnen wil kost 't weer geld. Dat moet je dan gewoon zelf betalen, ondanks die zes miljard gemeenschapsgeld die ze hier stuk mogen slaan.

En de gesprekken die ze voeren met z'n allen! "Wat een breekbare voorstelling he"... "Ja, ik was echt helemaal mee"... "Ik vond het ook zo'n sterk beeld!" Weet je wát een sterk beeld is? Ik, op een waterscooter! Met een zonneklep op. Maar betaalt daar iemand belastinggeld voor? Niks ervan!

Ik raad iedereen aan straks eens op de kermis te komen kijken. Dat slaat tenminste ergens op! Daar weet je tenminste dat je, als je touwtjetrokt en er komt een raceautootje omhoog, je daarna geen raceautootje krijgt maar een opblaaskikker. En dat, als je je muntje bij de Breakdance niet snel genoeg inlevert, je op een grote bek getrakteerd wordt! Nou, dan kan deze jongen er weer tegen, hoor. Daar heb ik helemaal geen soepsidie voor nodig. "De Boulevard". Weeig gedoe. Met hun "wereldreis door je fantasie". Met hun "ontmoetingen" en hun "rolstoeltoegankelijkheid" en hun milieuvriendelijke horeca. Dat doet me er trouwens aan denken: ik moet m'n beker nog inleveren. 't Is toch een euro hè. Joe!"

Igor and Moreno *Idiot-Syncrasy*

TOEGANKELIJKHEID

Gastvrijheid voor iedereen

Boulevard is een festival voor iedereen. Toch kunnen sommige groepen een zetje gebruiken. In dat besef spant Boulevard zich elk jaar extra in voor de toegankelijkheid van een doelgroep. Dat zijn geen eenmalige exercities. De inspanningen gaan op de volgende festivaledities verder. In 2015 zette Boulevard zeilen bij om mensen met een kleine beurs op te vrolijken. Motto: Voor Nop. Voor 2016 is de uitdaging om de toegankelijkheid voor bezoekers met een visuele, auditieve, fysieke of cognitieve beperking te bevorderen.

Binnen de festivalorganisatie wordt Anne Broeren met toegankelijkheid belast. Glimp van haar To Do-lijst: negentien festivallocaties en ruim negentig voorstellingen op toegankelijkheid onderzoeken, maar ook contacten met belangenverenigingen leggen.

De inventarisaties en gesprekken leiden tot een waaier van maatregelen. Enkele voorzieningen die Boulevard treft: inzet van gebarentaalsprekers en begeleiders, ringleiding, menukaarten in braille, drinkbakken voor blindegeleide- en hulphonden en aangepaste wc's. Bij enkele voorstellingen is er audio-descriptie: iemand van Stichting Komt 't Zien vertelt live wat er op het podium gebeurt. Visueel beperkte bezoekers horen dat middels een koptelefoon.

Extra activiteit is het Gebarencafé op zaterdag 13 augustus. In korte tijd melden zich zeventig geïnteresseerden op Facebook; een veelvoud daarvan bezoekt het Gebarencafé. De bar wordt bemand door een dove barkeeper en er brandt meer licht, om het liplezers te vergemakkelijken. Nadien bezoeken de cafégangers ook vijf geselecteerde voorstellingen in gezelschap van tolken.

“Nu wordt het donker”, fluistert Frank

Joke Smits heeft mooie ogen. Groen en vlagerig grijs. Maar de bordkartonnen regenboog in *Mona* van het Nationale Toneel ziet ze niet. Ze is blind. Verslag vanaf rij 12: “Prachtige voorstelling.”

Ze houdt van cultuur. Met man Frank bezoekt ze regelmatig klassieke concerten. Theater? Mondjesmaat. “Het liefst teksttoneel. Ik luister ook graag naar de bijgeluiden. Een jurk die over een vloer ruist. Een schuivende stoel. In films hoor je dat minder. Bij toneel wel.”

Ze zou willen dat elk theatergezelschap een simpele maquette van het toneelbeeld maakte. Op een tafeltje, bij de ingang van de zaal. “Een paar kartonnen doosjes die je van tevoren kunt aanraken. Daar staat het bed, daar een kast. Dat helpt al.”

Twee jaar geleden kreeg ze een rondleiding in Stadsschouwburg Amsterdam. Ze ging backstage, betastte een trekkenwand, daalde af in een orkestbak. Vandaag bezoekt ze *Mona* in de Verkadefabriek. De trappen van de tribune zijn tricky, maar blindegeleidehond Vanes is een doorgewinterde gids.

Op de tast

Zo, ze zit. De hond wringt zich tussen benen en stoelen. Rechts van Joke zit Frank, voor de audiodescriptie oftewel regelmatige inluisteringen

wat er gebeurt. De kunst is om het spel zo neutraal mogelijk te beschrijven. “Anders kun je je eigen emoties nog amper bepalen”, verduidelijkt Joke. “Frank zegt bijvoorbeeld: ‘Hij pakt een mes en steekt het in haar hart.’ Dan weet ik voldoende.” Dat bloed ziet Joke zelf wel gutsen.

Het liefst krijgt ze informatie over kleding, stijl, decor en rekwisieten. Uiteraard wil ze ook uitleg bij stil spel. Oh sst, *Mona* begint. Regelmatig vertelt Frank zachtjes wat er gebeurt. “Ze zit nu brood te eten”, “Da’s een rolschaats die valt”, “Nu wordt het donker.”

Na een uur en een kwartier doven de lampen. “Prachtige voorstelling”, zegt Joke. Terwijl de zaal leegloopt, verkent ze het decor op de tast. Dan vertrekt ze, richting festivalplein.

Morgen gaat ze naar een vrijwilligerskamp van Staatsbosbeheer Limburg. Een week lang berkenboompjes rooien. “Nee, zonder kettingzaag”, lacht Joke. “Gewoon, met een handzaag.” Eén handicap is mooi genoeg.

FACTS & FIGURES

Twée duimen in de lucht

Angelique Donkers is een van de tolken op Boulevard. Een portretje in vijf stappen.

- 1 Angelique volgde de HBO-opleiding Tolk Nederlands-Gebarentaal.
- 2 Haar vak kent grofweg twee stijlen: technisch tolken of rolnemen. Angelique kiest voor het laatste, zonder zich met acteurs te willen meten.

- 3 Haar dagelijkse werkterrein: feesten en begrafenissen, maar ook politiebureaus en rechtbanken. In het culturele domein behoren Poëziecircus Utrecht en Boulevard tot de opdrachtgevers.

- 4 Op Boulevard 2016 tolkt ze bij onder meer jeugdtheatervoorstelling *Verfie* van DefDef over het leven van Vincent van Gogh. In stijl: met kunstzinnig giletje en wat penselen losjes in een broekzak.

- 5 Haar lievelingsgebaar: twee ringen van duimen en wijsvingers die verstrengeld zijn. Het betekent zowel familie als verbinden – uitgesproken Brabantse woorden.

Toegankelijkheid voor mensen met een beperking is geen bijzaak. Nederland telt zo'n 320.000 slechtzienden en blinden; circa 240.000 mensen in een rolstoel – van wie 160.000 zelfstandig wonenden – en 16.000 ernstig slechthorenden of doven. Ook niet-fysieke beperkingen kunnen deelname aan kunst en cultuur bemoeilijken. Ter illustratie: circa 190.000 Nederlanders hebben een vorm van autisme, die hen – bijvoorbeeld vanwege gevoeligheid voor prikkels – kan belemmeren om naar een kunstfestival te gaan.

Boulevard heeft partnerschappen met DoofUit, Stichting 5D, Bartimeus, Kubes, Oogvereniging, Onbeperkt Genieten en Stichting Hoormij. Ook van een aantal trouwe bezoekers met een beperking kreeg Boulevard adviezen.

VERKADEFABRIEK

BRABANTHALLEN

FESTIVALPLEIN

LANDTONG

PERRON 3

PARKEERGARAGE SINT-JAN

SOCIAAL CULTUREEL CENTRUM DE HELFTHEUVEL

BANK VAN LEENING

FESTIVALPLEIN

FORT ISABELLA

TRAMKADE/KAAIHALLEN

KONING WILLEM I COLLEGE

KRUIHUIS

THEATERS TILBURG

JOSEPHKWARTIER

FESTIVALPLEIN

CITADEL

BIJ KATRIEN

PARALLELWEG 64

GASTHUISKWARTIER/KAPEL

LOCATIES

LOCATIES

One for the road

Nee, we beoefenen geen *free running*. Onze lenigheid is matig – bittere consequentie van een leven tussen theaterstoelen en toetsenborden. Toch is Boulevard verwant met urban sport. Ook wij zien de hele stad als speelterrein. Een *jumpy* tocht langs de vele festivallocaties die de scouts van Boulevard vonden.

Hart van het festival is en blijft de Parade. Het plein telt zestien verschillende programmalocaties: van kleine tot grote tenten, speelvloeren en installaties. Overal verleiding van theater, muziek en beeldende kunst. Maar ook – op elf plaatsen – de verlokking van eten en drinken.

Nee, sorry. Zeg die bestelling maar af. Eerst een rondje stad.

Vanaf de Parade rennen en springen we tegen de klok in. We stoppen bij vijf speellocaties en één logistiek knooppunt. Eerste halte: Bij Katrien oftewel voormalig Theater Bis. Vervolgens langs de ondergrondse parkeergarage Sint-Jan, waar *Molman* speelt en de Bank van Leening. Via De Muzerije naar het Josephkwartier en de Orangerie alias de voormalige Sint Josephkerk. Laatstgenoemde plek fungeert elf dagen lang als

ontvangst- en cateringplek voor crew en artiesten. Kom, verder. Naar vier monumentale locaties waar eigentijdse kunst zich thuis voelt: het Gasthuiskwartier, de Markt, het Kruidhuis en de Citadel.

We verlaten *the golden triangle*. Buiten de stadswallen vind je Boulevard-voorstellingen in Perron 3 in Rosmalen, de Verkadefabriek en de Kaaihallen van de Trankade c.q. voormalige mengvoederfabriek De Heus. Aan de overkant van het spoor kom je wapperende locatievlaggen tegen bij kantoorgebouw De Hooge Donken aan Parallelweg 64, in de Brabanthallen en op de landtong van de Industriehaven aan de Oude Engelenseweg.

Laatste parcours met hindernissen. Westwaarts, naar Sociaal Cultureel Centrum De Helftheuvel op de Kruiskamp. Dan het Koning Willem I College en

de finish op de voormalige Isabella Kazerne. Dorst? Terug naar het festivalplein. Doe er maar vierendertig. Voor elke programmalocatie één.

ASBEST

Mark Twain revisited

Van Mark Twain is het aforisme 'History does not repeat itself but it rhymes'. Waarschijnlijk schreef hij het na een daadwerkelijke, hernieuwde asbestvondst in zijn leven. De werkelijkheid is immers telkens weer krankzinniger dan een schrijver zou kunnen verzinnen.

Terug in de tijd. Naar 2015. Eén dag voor het begin van Theaterfestival Boulevard wordt op het terrein van voormalige mengvoederfabriek De Heus in 's-Hertogenbosch een zeer kleine concentratie asbestvezels gevonden bij de hemelafvoer van een opslaghal. Op grond hiervan sneuvelt de evenementenvergunning voor deze belangrijke festivallocatie aan de Tramkade. Te elfder ure moet Boulevard uitwijken naar het Mariapaviljoen in de binnenstad.

Dit jaar, 2016. Vier weken voor aanvang van Theaterfestival Boulevard wordt asbesthoudend materiaal aangetroffen in Theater aan de Parade, de sleutellocatie van het festival. Het is de plek voor negen grotezaalvoorstellingen waaronder vier (wereld)premières, kassa, crew-catering, gehandicapentent, kleedkamers en festivalkantoren. Op last van de gemeente sluit Theater aan de Parade zijn deuren.

Een flinke tegenslag, maar vuur is sterker dan asbest: Boulevard krijgt van alle kanten hulp, niet het minst van de geplaagde medewerkers van Theater aan de Parade. Voorstellingen wijken uit naar de Brabanthallen en Theaters Tilburg; crew-catering en ontvangst artiesten vindt – met dank

aan partner Hutten – onderdak in de Orangerie oftewel de voormalige Sint Josephkerk. Ook worden daar tijdelijke kleedkamers en kantoren gebouwd. De gemeente 's-Hertogenbosch zegt toe het festival te steunen bij het vinden van oplossingen en het opvangen van de extra kosten.

Asbest

Zwijg nooit over Asbest
stad bij Jekaterinenburg
70.000 zielen van mica en motregen
in de oblast Sverdlovsk

Mannen in mijnen
delven onderspit en stille
vrouwen en vonkenvinken
fluiten samen de brui

Het theater van Asbest
al jaren gesloten
tijd is Typex
die hitte niet wist
noch van hunkeren weet

Maar het kind in de stad
blaast balgen en bellen
mept trommelvuur uit wolken
op het tondeldoosfeest

In brandnetelvelden
ten zuiden van Asbest
zingen minnaars het lied
van onblusbare jeuk

In de stad groeit een schip
van vurenhout en teer
is het hart van koraal
dat aan stuurboord klopt

Boulevard maar stug verder
geen vlammenzee te hoog
voorbij de kim
tot het licht naar de zon is gedragen

Asbest is een Russische stad waar sinds 1889 witte asbest word gedolven. De jaarproductie is 500.000 ton. De EU heeft asbest in 2005 verboden.

FACTS & FIGURES

Op vrijdag 24 juni 2016 maakt de gemeente bekend dat Theater aan de Parade in verband met nader onderzoek naar asbest voor een week sluit.

Op donderdag 6 juli 2016 valt de beslissing om Theater aan de Parade tot 1 november te sluiten.

Boulevard-premières die moeten uitwijken:
Hieronymus Bosch: The Garden of Earthly Delights – Compagnie Marie Chouinard,
Hoe de grote mensen weggingen en wat er daarna gebeurde – Theater Artemis;
Fietsendief – MartHalitentatief/Theater Zuidpool/Toneelhuis;
Chotto Desh – Akram Khan Company.

JEROEN BOSCH

Onmatigheid in een sterfjaar

Gulzig. Volgens etymologische naslagwerken duikt dat woord in 1285 voor het eerst in een geschreven tekst op. Dat is exact honderd jaar nadat Den Bosch is gesticht. Vast geen toeval. Ongetwijfeld is het eerste eeuwfeest uitbundig gevierd. Drank, eten, muziek. Theater, dans, beeldtaal. Wij vermoeden enige onmatigheid.

Gulzig. Dat is ook Theaterfestival Boulevard. Eerder dionysisch (zinnelijk, extatisch, onregelend) dan apollinisch (redelijk, maathoudend, harmonieus). Dat geldt evenzeer voor het werk van Jheronimus Bosch, wiens 500ste sterfjaar in 2016 groots wordt herdacht. Boulevard en Bosch, dat bijt elkaar niet – integendeel. Al vanaf 2009 voeren Boulevard en Stichting Jheronimus Bosch 500 gesprekken over coproducties en samenwerking. Het resulteert in een programma dat recht doet aan de zinsbegoochelende fantasie van de schilder.

Theater Artemis en Het Zuidelijk Toneel tarten pedagogische wijsheden in *Hoe de grote mensen weggingen en hoe het daarna verder ging*; de Canadese choreografe Marie Chouinard verrast met *Hieronymus Bosch: The Garden of Earthly Delights*; stadskunstenaar Lucas De Man gidst de bezoeker van *WOLK* zevendehemelwaarts; Dries Verhoeven toont in *Guilty Landscapes* een hedendaags hellelandschap.

Laika *Piknik horrifik*

Meer Bosschiaanse kunst en cultuur: de apocalyptische schranspartij *Piknik Horrifik* van Laika, de ode aan de vergankelijkheid in de toren van Olivier Grossetête en de beeldenstormopera *ParadiseHell* van twintig Vlaamse jongeren van Transparant onder regie van Bianca van der Schoot & Suzan Boogaerdt.

Beroepszoeker en liefdevolle ontregelaar Benjamin Verdonck toont twee prikkelende installatie-voorstellingen: *Gille leert lezen* en *onemorething*.

Tot slot: Miwa Maytrek laat in *This World Made Itself/Myth and Infrastructures* de zeggingskracht van schaduw zien – Bosch en Carl Jung: eat your heart out – en de Engelse maker Ben Duke danst in *Paradise Lost* zijn dwarse versie van het scheppingsverhaal.

JOSEPHKWARTIER

Het festivallaboratorium

De onderzoekshoek van Theaterfestival Boulevard 2016. Zo zou je het Josephkwartier kunnen bestempelen. In dit monumentale pand – een voormalige school aan de Sint Josephstraat – kunnen makers en publiek op verkenning. Ze dragen geen witte jassen, veiligheidsbrillen of rubberen handschoenen. Ze dragen enkel het verlangen om het onbekende te beproeven. In het Josephkwartier kan dat zonder beschermende middelen.

Elf dagen lang biedt het nieuwe Josephkwartier een drieslag van verkenningmogelijkheden: het kruip-door-sluip-door-gebouw & zijn binnenplaats, de programmering en het werk. Zo wil Boulevard kunst en samenleven dicht op elkaar brengen, uitwisseling onderzoeken, verdiepen en verbreden maar ook – want this is Brabant! – kunst en leven vieren.

FLAMMABLE

ACUTE TOXICITY

EXPLOSIVE

Hart van het Josephkwartier is de binnenplaats tussen Theater Artemis en Pand 18. Kies maar: ontmoeten, pilsje drinken, Aziatisch eten, mijmeren, vuurtje stoken, Dagkrantje lezen. De binnenplaats kent ook programmering. Middagtalkshow *De Gids* levert mooie gedachte-exercities op. Moderator Emke Idema voelt elke dag een andere gast aan

de tand over een festivalthema waar hij/zij kenner van is. Wie zijn hart en hoofd in beschutting wil luchten, kan zich aanmelden voor *Dicht bij Anna*. In een-op-een-ontmoetingen tekent theatermaker Anna van der Kruis festivalverhalen van bezoekers op. Het project is een nieuwe vorm-in-woording van publieksonderzoek. Zie eveneens pagina 31.

Ook Lotte van den Berg c.s. stelt de conversatie centraal. Haar *Time Loop*, onderdeel van het veeljarig project *Building Conversation*, kroont het gesprek tot kunstwerk – zie ook pagina 27, 28 en 29.

Hors concours is de bejubelde video-installatie *Guilty Landscapes* van Dries Verhoeven. De nietsvermoedende bezoeker ontmoet een jongen uit Syrië. Hij kijkt, zwaait, loopt woordeloos weg over knerpend puin. Lichter op de maag is *Tafelen met Makers*. Regisseurs, acteurs en een tiental bezoekers delen dagelijks dis en discours. De *Nachtsessie* is de vaste dagsluiting. Leden van gezelschappen, team, en crew concerteren onder de hemel. Tijdens de *Nachtsessie* van vrijdag 12 augustus trekt de meteorenzwerm Perseïden voorbij, waarbij maar liefst 85 sterren per uur vallen. Wij zien een causaal verband.

Ateliers

Het Josephkwartier telt vier zalen, gangen, hoekjes en zolderkamers. Enkele makers slaan hier hun kampement op. Onder de noemer *Ateliers* laten Marte Boneschansker, Ariadna Rubio Lléo, Hilde Elbers en Katja Heitmann sterk uiteenlopend *work-in-progress* zien. Zo is er een workshop met honden en baasjes – die grondstof voor de performance *HOND* oplevert – maar ook het kunstproject *Pandora 01.-beta* dat onderzoekt in hoeverre de mens een machine kan worden en een machine menselijk. (zie ook de tekst op pagina 30 en 31).

Het Josephkwartier nodigt de toeschouwer uit voor een actieve rol. Dat geldt nadrukkelijk bij de therapieessies van Julie Cafmeyer – het wachten is op de zorgverzekeraar die het in zijn pakket opneemt. Elders in het pand foppen Bosse Provoost en Kobe Chielens de zintuigen en nodigt Wild Vlees de bezoeker stilzwijgend uit tot observeren.

Tweedehands kijken

“Ik ben zeven dagen en eenenveertig gesprekken verder. Mijn laatste gesprek van de tweede zaterdagavond gaat over een jeugdvoorstelling: „Het klinkt als een verhaaltje voor het slapen gaan,” zeg ik. En hij zegt: „Zo voelde het ook, een verhaaltje voor het slapen gaan. Het was heel leuk gespeeld, met veel humor. Maar er was ook die spanning. Die niet uitgesproken wordt. Die twee kinderen die wachten... Daar zat ook een intens verdriet onder, die voel je,” zegt hij. „Ik heb een kleinzoon van die leeftijd. En zijn ouders zijn gescheiden. Dus je ziet het heel dichtbij komen. Dat trieste, daar kies je niet voor in een voorstelling. Daar ga je niet voor. Maar het geeft wel een extra dimensie. Als het gebeurt, als je zoiets voelt.”

Uit het essay *Tweedehands kijken* dat Anna van der Kruis aan het publieksonderzoeksproject wijdde. De integrale versie vind je in TheaterMaker 6-2016 en op www.festivalboulevard.nl

Een vederlichte toekomst?

Timeloop is een gesprek in een onorthodoxe vorm. De bijna twintig deelnemers spreken vanuit verschillende tijdsperspectieven – van honderd tot honderdduizend jaar in zowel verleden als toekomst. Theatermaker Lotte van den Berg van Building Conversation blikt terug op Boulevard 2016.

Als Neanderthalers staan ze aan de andere kant van de ruimte. Drie mannen. Voor even hebben ze zich verplaatst in het perspectief van mensen die honderdduizend jaar geleden leefden. “Als er onbekenden naderen, zien we dat meteen. Een beslissing moet snel genomen worden. We nemen ze op in de groep als we ze kunnen gebruiken. Als dat niet zo is, zijn er twee mogelijkheden: vechten of vluchten.” “Wie beslist?”, vraagt een meisje, dat spreekt vanuit het jaar 2016, meer dan drieduizend generaties later. “De leider”, zegt een van de Neanderthalers resoluut. Een vrouw, die zichzelf het perspectief heeft gegeven van een Brabantse boerin die elfhonderd jaar geleden leefde, is net als de drie mannen uitgesproken direct over de vraag die wordt behandeld: “Laat ik onbekenden binnen in mijn huis? Nee. Niet zomaar. We zijn alert. Altijd. Er komen hier veel mensen aanlopen. Je weet nooit wat ze komen brengen. Wij worden niet beschermd door de stadsmuren. Wij moeten onszelf beschermen.

We zijn op onze hoede.”

In aanloop naar Boulevard doen we met verschillende groepen mensen uit de stad test-gesprekken. Verschillende mensen, die vorig jaar al meededen aan Building Conversation in Den Bosch, hebben zich voor dit jaar opgegeven als host. Ze nodigen mensen (collega’s, vrienden, bekenden) uit en regelen een ruimte. Samen met al deze mensen werken we aan de creatie van een nieuwe gespreksvorm, de *Timeloop*, die uiteindelijk tijdens Boulevard in premiere zal gaan. Het is eind juli en warm. De ventilatoren staan aan. De ramen open. We zijn te gast op het kantoor van Bureau Babel in de Verkadefabriek. Tafels, computers en kasten zijn aan de kant geschoven. In de lege ruimte voeren we het gesprek. Op de vloer, in simpele lijnen, is de tijdruimte geschetst – van honderd tot honderdduizend jaar in zowel verleden als toekomst. In het midden markeert een lijn het jaar 2016. Eerder is het onderwerp van gesprek vastgesteld. De conditie: het moet allen aangaan. Unaniem besluit de groep dat het over vluchtelingen in Europa – en nog

dichterbij: Nederland – moet gaan, inclusief de indringende vraag: ‘Open je je eigen huis?’

Schaamte

Een oudere man die weigert te geloven dat je in je verbeelding kunt tijdreizen, blijft gedurende het gehele gesprek in de buurt van de middenlijn staan. Dicht bij zichzelf, dicht bij dat wat hij zeker weet. Anderen doorkruisen de ruimte en bekijken de vraag vanuit zo veel mogelijk verschillende perspectieven. Een jong meisje komt voor even bij de oude man in het heden staan. “Wij zien de mensen die bij ons naar binnen willen niet aankomen”, zegt ze tegen de drie mannen in het verre verleden. “Bij ons wordt geen duidelijke beslissing genomen. We laten er soms jaren overheen gaan voordat we iemand toelaten of niet. Het is een proces waarvoor ik me schaam. De leider die ons land bestuurt vertrouwt ik niet.” “Dat kan niet”, roepen de drie mannen in koor. “Als de leider niet deugt, ga je de strijd aan of je vertrekt. Je kan niet leven onder de leiding van

iemand die je niet vertrouwt.”

Van verschillende tijden en zijden krijgen de mensen die zich in het heden bevinden een spervuur van vragen. Twijfel, verwarring, de groeiende impasse.

“Ik zou onbekenden wel willen binnenlaten in mijn eigen huis, maar ik doe het niet.” “Ik ben het niet eens met de beslissingen die worden genomen, maar ik verander er niets aan.”

In de zomer van 2016 voerden we in totaal zo'n twintig gesprekken waarbij – inclusief testgesprekken in de voorbereiding – meer dan driehonderd mensen aan de *TimeLoop* meededen. Zoveel mensen, zoveel stijlen: sommige deelnemers spreken vanuit de kennis die ze hebben, anderen laten hun fantasie de vrije loop. Weer anderen verwoorden wat een specifieke tijd fysiek oproept. Steeds opnieuw ontstaat een gesprek waarin een specifieke vraag veelkantig belicht wordt en mensen zichzelf en elkaar op een nieuwe manier leren kennen.

Hebben

“Het is licht hier. Het is alsof ik zweef. Ik ben verbonden met alles om me heen”, zegt een vrouw die zich inbeeldt hoe het over tienduizend jaar zal zijn. De gedroomde toekomst is zonder gewicht of grens. Over een paar honderd jaar raken we volgens de verbeelding van velen ons lichaam al kwijt.

Zo aards en archaisch als we ons het verleden voorstellen, zo licht en hemels wordt al snel de toekomst. In het verleden leek niemand schuld of schaamte te ervaren over het bezitten en verdedigen van eigendom. In de toekomst is bezit in de hoofden van velen zelfs volledig geëlimineerd – inclusief het eigen lijf. We delen alles, is het simpele adagium van de ver toekomstige tijd. Hoe we de overgang van het heden vol crisis en verwarring naar deze vederlichte probleemloze

toekomst denken te gaan maken, is me in de vele gesprekken niet duidelijk geworden. Niemand heeft er een beeld bij. De onrust, ongelijkheid en strijd duurt volgens de deelnemers nog een paar eeuwen of zelfs millennia voort om uiteindelijk steevast te eindigen in een geweld- en seksloze wereld waarin alles één is.

Eenzijds geworteld in de klei, daadkrachtig en simpel. Anderzijds verlicht, sereen en verbonden met alles. De gesprekken leren me dat een verlangen naar deze beide manieren van zijn ons uittrekt. De gedachtespagaat maakt twijfelende wezens van ons, die niet tot actie overgaan. Keer op keer zie ik het gebeuren dat alle twijfel in het nu terecht komt en alle helderheid op het verre verleden en de verre toekomst geprojecteerd wordt.

Zelfgenoegzaam

We spreken over grenzen, bezit, technologie, het lichaam en de zorg voor elkaar. “Moet ik zorgen voor mijn ouders?” is een vraag die we bespreken in het atelier van Patrick. Tijdens het gesprek komen steeds meer mensen op de nu-lijn staan. Ze spreken, met elkaar. Over het individualisme dat ze zeggen te verachten, maar gelijktijdig omarmen. Over de autonomie die ze niet willen opgeven. Over hun ouders die niet tot last willen zijn. In het verre verleden staan een aantal vrouwen. Zwijgend bezien ze het gesprek dat zich in het heden voltrekt. Een vrouw verheft haar stem, de anderen volgen: “Jullie zeggen het niet te weten. Jullie zeggen in verwarring te zijn. Maar jullie

vragen ons niet om advies. Praat met ons en geef ons het respect dat we verdienen.” Enkele malen proberen de vrouwen het gesprek een andere wending te geven, steeds opnieuw eindigt het in gekonkel op de middenlijn. In zichzelf gekeerd en zelfgenoegzaam is het beeld dat nagalmt. Achteraf zullen ook de mensen die zelf in het heden stonden, zeggen dat het hen niet lukte om zich uit de impasse te bewegen. “Heb je een moeder?”, wordt er gevraagd aan de man die duizend jaar in de toekomst staat. “Een moeder?” Hij denk lang na. “Een moeder? Nee. Ik geloof het niet.”

Mes

De vele gesprekken hebben me verrast, geraakt, maar ook geschokt. Het is hoopvol om te zien dat we onze blik voor even kunnen verschuiven. Tegelijkertijd ben ik geschokt door de verlamdende staat waarin ik onze tijdsgeest aantref. Het uiteenrafelen van tijden die we in ons dragen, heeft voor mij zichtbaar gemaakt dat we onszelf al denkend gevangen houden. De gedroomde, vederlichte toekomst die we ons voorspiegelen – alles delen, met iedereen verbonden zijn, grenzeloos, zonder strijd en zonder bezit – maakt vleugellam. Dat van onszelf verlangen en het onszelf toedichten, kan alleen maar tot voortdurende ontgoocheling leiden. Het laat ons telkens weer verstijven in schuldbesef en schaamte. Omdat het niet lukt. Omdat we het niet kunnen. Niet goed genoeg zijn. De gezonde, heldere daadkracht projecteren we op het verleden en ontnemen we daarmee aan onszelf. Maar juist die daadkracht hebben we hard nodig. Een meisje dat zichzelf in de toekomst waant, houdt een betoog over zijn-zonder-bezit. Ikzelf sta in het verre verleden. Ik voel hoe ik mijn rug recht, terwijl ik naar haar luister. Hier is iets te verdedigen, de waarde van het bezit zelf is in gevaar. Mijn rechterarm strekt zich langs mijn lichaam, de hand

gebald rond een imaginair mes. “Ik heb een mes. Het is mijn mes”, roep ik door de ruimte. Het zijn simpele woorden. Ze galmen lang na. Het mes dat ik me in mijn hand verbeeldde, was niet zomaar een ding: het was een verlengstuk van mijzelf. Een jongen die zich inbeeldt iets meer dan duizend jaar geleden te hebben geleefd, zegt in een ander gesprek plots, uit het niets: “Dit is mijn huis. Dit is mijn land. Ik heb het zelf gebouwd. Ik heb het zelf bewerkt. Er staat een hek om.”

Kiezen

Nageprek op het terras. Met een glas bier. “Jullie leken wel een groep azc-schreeuwers”, zegt iemand tegen de drie mannen die grappig genoeg nog steeds naast elkaar zitten. Eén van hen glundert. Hij heeft er zichtbaar plezier in gehad zich voor even in dat perspectief te verplaatsen. “Ik heb meer respect nu, voor die positie”, zegt iemand anders. Ook ik realiseer me keer op keer hoe heerlijk het is om een positie in te nemen van iemand die trots is op zichzelf, zijn bezit, zijn manier van doen, zijn grond. ‘Wat kan ik daarvan leren?’, vraag ik me op de terugweg in de auto af. ‘Hoe kan ik helder spreken en duidelijke keuzes maken, voor mijn eigen standpunten staan en mijn waarden uitdragen zonder de nuance te verliezen en de waarden van de ander te ontkennen?’ “Jullie moeten niet zo twijfelen”, werd er tijdens het gesprek gezegd tegen de mensen op de middenlijn, in het heden. “Gewoon doen wat goed is voor jezelf. Durf te kiezen voor dat wat jij nodig hebt.” ‘Mag dat?’, vraag ik mezelf nog altijd af. ‘Mag ik kiezen voor mezelf? Kiezen voor dat wat ik nodig heb?’

Speelplaats

Het Josephkwartier is ook een speelplaats. De *homo ludens* kan kiezen: de spiegeltocht van WENTEL zandbakplezier, blokkentorenbouw, stoptreinpret. Wat opvalt, is de diversiteit in leeftijd, herkomst en opleidingsniveau van de bezoekers. Zij logenstraffen de verwachting van sceptici dat het Josephkwartier hoofdzakelijk hardcore festivalgangers en heavy users van complexe kunst zou aanspreken.

Wegens succes zal het Josephkwartier ook tijdens editie 2017 een plek van ontmoeting, mijmering en interactie zijn.

Hoop in plastieke tijden

Na bezoek aan het atelier van choreografe Katja Heitmann schreef Lisa Reinheimer het essay *Hoop in plastieke tijden*. Zij deed dat in opdracht van DansBrabant. De schrijfster klampt zich vast aan de hoop, het enig overgeblevene in Pandora's doos.

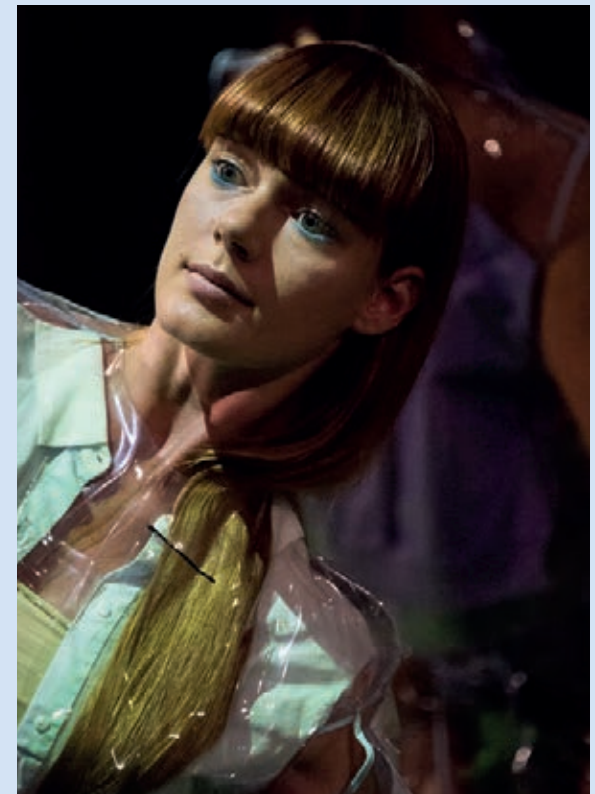
Als kind spaarde ik al mijn zakgeld om Barbies te kopen. Van die échte natuurlijk. Met blond lang haar, smalle taille, lange benen. Alleen Ariel (de kleine zeemeermin Barbie) had rood haar en de ballet-Barbie kon haar knieën (licht) buigen. In de zomer mochten ze in hun zelfgemaakte bikini's en badpakken mee naar buiten, naast mij in het opblaaszwembadje, dat op het gras in de tuin stond. Aan het einde van de zomer werd dat badje omgekieperd en lagen al die Barbies op het gras. Het badje werd opgeruimd en de poppen bleven liggen. En dan werd het gras gemaaid. Maar welk kind spaart er nog voor Barbies? Blond haar en smalle tailles, dat was toen onschuldig.

Nu is alles wat genuanceerder, heeft alles ook een andere kant, of heel veel kanten. Want je hebt natuurlijk *tig* keuzes. Kies ik digitale televisie mét opneembaarheid, wil ik een 3D tv-scherm of een *curved*? Wil ik een smartphone met touch ID? Sla ik alles op in de Cloud? Het zijn kanten en keuzes om onze lichamen te verlengen. Maar tegelijk verkleinen we dat wat ons tot mens maakt tot data. Het vermogen om onze eigen weg te gaan, om andere mensen aan te raken, om emotie te tonen.

Poppenpassen

In de zaal van Heitmanns atelier staat een zeskantig podium met plastic grasmat. Nu stappen daar twaalf blote voeten overheen. Onder de knieën blauwe plekken, ergens zit een bruin korstje. Met afgemeten poppenpassen stappen die benen langs de kanten van het podium. De tenen drukken de kopjes van de sprietten naar beneden, dan rolt de bal van de voet af op de grond en drukken de hielen het gras plat. De armen staan stijf en licht gebogen naast het lichaam. De ogen opengesperd, de gezichten zien er open en vriendelijk uit. De bovenlijven zijn nog gehuld in het knisperende plastic waar hun fonkelnieuwe kleren doorheen schijnen. Traag stappen ze verder.

FACTS & FIGURES

Als doelloze zielen stappen ze voort, lopen ze steeds dezelfde groef in de plaat. Geprogrammeerde wezens die alleen qua uiterlijk nog op mensen lijken. Geen versnelling, geen verrassingen. Alle emotie lijkt te zijn geëlimineerd. Als ze omvallen, dan blijven ze tot droevens toe proberen weer omhoog te komen. De lichamen flikkerend en *glitchend* op dat groene gras. Zwarte kohl-tranen biggelen over de vriendelijke gezichten. Is dit wat er overblijft van de mens, als plots al onze gadgets als dinosauriërs zijn verdwenen? Ik vestig mijn hoop op de vindingrijkheid van de mens.

Zonnestraal

Deze zes wezens van allerlei formaat maken nauwelijks contact. Hun gebroken stemmen klinken door de ruimte. Wat ze vertellen, is net zo gebroken als hun innerlijk. Met al die flarden proberen ze in harmonie te komen met elkaar, tevergeefs. Een toenadering. Twee stijve armen die zo'n plastic lichaam oppakken om het daarna op hun eigen lege plek weer neer te zetten. Ik klamp me vast dat het ze toch lukt écht contact te maken, oh, ik hoop zo dat het lukt. Maar ik weet ook dat dit slechts is wat ik zou willen zien. De groef van de plaat steeds dieper en dieper. De hoop is dat die groef zo diep wordt, dat ze erdoorheen vallen en van hun wetmatigheid worden bevrijd.

Dicht op de huid vormen zich zweetdruppels. Onder het plastic wordt het wazig wit. Ik zie toch dat het echte mensen zijn die daar, op een meter van mij vandaan, zo raar bewegen. Weet ik dit of hoop ik het? Is hoop hebben niet één van de dingen die ons onderscheidt van machines? Dat je zelfs in een apocalyptisch beeld als dit nog gelooft in die ene zonnestraal die wel komt. De hoop die je laat voelen dat jij, jij die daar zit en kijkt naar die vreemde wezens, een al mens bent.

Fruitvliegjes

Fruitvliegjes inspireerden beeldend theatermaker Rodrigo Sobarzo tot een gewaagd experiment. Zou je een samenwerkingsverband met *drosophila* kunnen aangaan? In zijn onderzoeksproject *Prins of Networks* kransen bezoekers zich rond een tent van doorzichtig gaasnet. Achter het fijnmazige doek zit performer Diego Olea die een UV-lamp aansteekt. Duizenden fruitvliegjes cirkelen rond het licht, plakken tegen het gaasnet. Een fascinerend schouwspel – zou het moeten zijn.

Maar vrijdag 5 augustus haperde de natuur. De fruitvliegjes die na dertien dagen overwintering in een koelkast onder invloed van warmte weer tot leven hadden moeten komen, bleken het niet overleefd te hebben. Toch gaf Rodrigo Sobarzo een performance, in gezelschap van vier fruitvliegjes – niet de beoogde duizenden. Het leverde ontregeling en een stevig nagesprek op. In goed overleg is de performance van zaterdag 6 augustus afgeblazen.

Ateliers: 373 toeschouwers
Guilty Landscapes: 575 bezoekers
WENTEL: 1776 deelnemers
Nachtsessies: 319 bezoekers

Enkele statistische gegevens van Anna van der Kruis (zie pagina 26) over de 55 bezoekers met wie ze één-op-één een voorstelling besprak:

- “17 mannen, 33 vrouwen, 5 kinderen – van wie 4 tussen 8 en 12 jaar en één tussen 16 en 18.
- Meest besproken: *Hieronymus Bosch: The Garden of Earthly Delights, Mona, WENTEL en Guilty Landscapes, episode III*. Eén iemand wilde het graag hebben over een voorstelling op een festival in België (nl. TAZ).
- Twee mensen zagen helemaal geen voorstelling, maar wilden toch graag met mij praten (op die dag regende het). Elf van de 55 mensen waren in functie: journalisten, medewerkers of vrijwilligers. Het aantal unieke voorstellingen dat ik tweedehands gezien heb: 31”.

TENTJES EN BLVRD THEATER

Zielsmooi achter zeildoek

Het klinkt klein. Wiebelig ook. Tentjestheater. Alsof de makers stormharingen en extra scheerlijnen nodig hebben om artistiek overeind te blijven. De kenner weet beter. Een maker die op enkele vierkante meters kan excelleren, kan de wereld aan.

Op verkenning. In dat tentje vlakbij de Sint-Janstoren bivakkeert Eva van Pelt. Soms bolt het zeildoek. Dan klinkt haar liedjesprogramma *Zucht*. Haar overbuurvrouw Pieternel Osinga zingt eveneens craquelé in canvas. Haar americana-show heet *In Pete's Haunted Saloon*. Enkele meters verder huizen de acteurs van De Werelden van Schalk. In hun *Kapka* komen

fantasy-verhalen in een gezelschapsspel tot leven. In de noordoosthoek van het plein tart SkaGeN natuurwetten in de installatie *Infinity Box*. Vlakbij staat de kleine muziektheatertent. Hier tonen Groenteman & Vrouw hun pastiche *Ik vertrek – de musical* en bewijzen Sytske van der Ster, Jolanda van den Berg en Helge Slikker muzikale eer aan *Nico*, de tragische koningin van The Velvet Underground.

Verderop soleert theatermaakster Suzanne van der Horst in *Geen voorstelling* en verkennen durfals de diepte in de surrealistische put van Daan Mathot. Kinderen wimperknipperen in de knusse mini bioscoop, slurpen soep in de badkuipen van Rachel Zweije of spelen met de interactieve installatie *BinnensteBuiten*, kinderspelletjes van het Catalaanse Tombs Creatius of simpel, stromend water.

Eva van Pelt ZUCHT

Sytske van der Ster, Jolanda van den Berg en Helge Slikker NICO

Rachel Zweije Soepmonsters

Krabcultuur

Wie aan de zuidzijde van het plein een lange trap volgt, eindigt bij *Ivoren Toren*. Intuïtief maakt illustrator Miesjel van Gerwen tekeningen op cello-improvisaties van Jacqueline Hamelink. Tien meter verderop bestrijdt Kirsten van Teijn gekmakende jeuk in haar soloprogramma *Zalf*, jeuk die ook de Artemis-voorstelling *Hoe de grote*

mensen weggingen en wat er daarna gebeurde teistert. De schrijf- en acteerploeg van Orde van de Dag zet de nagels vooral in de actualiteit. In hun voorstelling *Het Torentje* mag één bezoeker minister-president zijn en uit 360 scenario's kiezen. Extra charme van Orde van de Dag zijn de nieuwslezers die live optreden, onder wie Astrid Kersseboom, Jeroen Overbeek en Frank du Mosch.

Tegenover Orde van de Dag ligt het kampementje van Just Another Prophecy. Hun *Chasing Summer* neemt starlight fame op de korrel. Na enkele dagen maken zij plaats voor Man || Co. Deze jonge dansgroep verrast met *When we cried confetti*. In de aangrenzende tent laat Bloem van de Natie de werkelijkheid ontsporen in zijn show *Boulevard TV*.

Kirsten van Teijn *Zalf*

Orde van de Dag *Het torentje*

MAN || CO *When we cried confetti*

BLVRD Theater

Tent der tenten is het BLVRD Theater. Hier strijken grote muziektheatergezelschappen neer, waarbij hevig wordt geflirt met dans, literatuur en beeldende kunst.

Ook is de tent elke avond het domein van het Jupiler-muziekprogramma. Vanaf 23.00 uur gratis concerten en swingen. De genres lopen uiteen van zweterige soul, voodoo music en transrock tot catchy indie pop, drum 'n base en beatbox.

Campinghotel

Ook buiten het festivalterrein staan tentjes. Festivalbezoekers die een exquise nachtverblijf wensen, kunnen in campinghotel *To Many Places* van Emmy Polkamp terecht. Haar tentjes staan in de voormalige mengvoederfabriek De Heus.

Evil Empire Orchestra

B-Movie Orchestra Dr. Jekyll and Sister Hyde

Emmy Polkamp To Many Places

Maask

Kunstbende Noord-Brabant/Popsport Brabant The best of

FACTS & FIGURES

Bollylicious

Lucas de Waard De Waard en zijn Gasten (XL)

Jelle Amersfoort Kinderpopconcert

Tuning People en kinderenvandevilla Leeghoofd

Muziektheater in BLVRD Theater:

- B-Movie Orchestra – Dr. Jekyll and Sister Hyde
- Bollylicious (B) – Bollywood dance
- het KIP (B) – We might as well fail
- Kunstbende Noord-Brabant | Popsport Brabant – Zomertour
- Artvark Saxophone Quartet & Ntjam Rosie – Homelands
- Lucas de Waard – De Waard en zijn Gasten XL
- New Cool Collective & John Buijsman – Radio NCC

Jupiler-programma:

- Evil Empire Orchestra (B)
- Slapback Johnny
- Gaspard Royant (F)
- Moon Tapes
- Eerie Wanda
- Naive Set
- Rob Heron & The Tea Pad Orchestra (GB)
- The Cannonball Johnsons
- Voudou Game (F)
- Maask

DE NIEUWE GENERATIE

Koesteren en loslaten

Alles wat bescherming wil, zoekt de cirkel op: ®, © en ®, oftewel phonogram copyright. In dat rijtje zou ook de ® passen.

De betekenis: Boulevard is vol overtuiging (co) producent en presentator van deze voorstelling, die jonge makers tot stand brengen. Het festival biedt hen ondersteuning en bescherming, waardoor zij – *viva la paradox* – in vrijheid kunnen groeien.

PLAN

In 2013 is PLAN Talentontwikkeling Brabant ontstaan in reactie op de toenmalige bezuinigingen. Oogmerk: talent aanwakkeren, tegen de verdrukking in. Zo krijgt de nieuwste generatie makers van theater, dans en circus meer kansen. In PLAN werken Brabantse producenten, podia en festivals samen. Met enkele jonge makers heeft Boulevard meerjarige afspraken. Enerzijds bemoedigen we de ontwikkeling van hun handtekening, anderzijds versterken we hun cultureel ondernemerschap, de opbouw van publiek en de zichtbaarheid van hun werk. Zo produceerde huisgenoot Festival Cement een voorstelling van Sanne Nouws, waar Theaterfestival Boulevard aan bijdroeg.

P.U.L.S.

Het Vlaamse talentontwikkelingsproject P.U.L.S. (Project for upcoming talent for the large stage) is een initiatief van Guy Cassiers & Toneelhuis Antwerpen in samenwerking met onder anderen Jan

Lauwers, Jan Fabre, Alain Platel en Ivo van Hove. Vier geselecteerde jonge makers krijgen de mogelijkheid om zich via P.U.L.S. stapsgewijs naar grote podia of locaties te ontwikkelen. Als presentatiepartner draagt Theaterfestival Boulevard met andere (inter)nationale podia en festivals zorg voor de verbinding van het werk met een eigen publiek. Hoewel het plan officieel de periode 2017-2021 beslaat, laten we al in 2016 werk van P.U.L.S.-makers Bosse Provoost en Lisaboa Houbrechts | Kuiperskaai zien.

De Entreprijs

Samen met Fontys Hogeschool voor de Kunsten (FHK) heeft Boulevard de Fontys Entreprijs in het leven geroepen. Tijdens het festival duelleren de beste afstudeerders met hun voorstelling in De Muzerije. Winnaars in 2016 zijn de Nederlands-Tanzaniaanse Nienke Nillesen met *Masai* en Liselot van de Geer met *Met één hand gooi ik confetti*.

Nienke Lohuis

Winnaar van de Entreprijs in 2014 is Nienke Lohuis. In 2016 ondersteunt Boulevard haar eerste theatrale soloprogramma *Ik kan wel honderd worden als ik voor die tijd niet doodga*, dat in de monumentale kapel van het Grootziekingasthuis te zien is.

Eindexamenexpositie

Tijdens de eindexamenexpositie 2016 van AKV|St. Joost selecteert Hendrik Driessen (directeur en hoofdconservator van Museum De Pont in Tilburg) het interessantste werk van de nieuwste generatie beeldend kunstenaars uit de disciplines illustratie, animatie, fotografie en film. Ook Viktorien van Hulst en Jan van der Putten, leidsvrouw en leidsman van respectievelijk Boulevard en Verkadefabriek, spreken hun voorkeuren uit. De expo, inclusief werk van enkele alumni, is tijdens Boulevard in de Verkadefabriek te zien.

Wild Vlees

Tot de jonge makers die onder de vlag van PLAN werken, behoort Wild Vlees. A priori zoekt dit gezelschap artistieke samenwerking. Kenmerken zijn rauwheid, rijke beeldtaal, minimalisme en een sterk appèl op besef van hier-en-nu. Een van de belangrijkste condities die Wild Vlees aan kunst stelt, is dat zij schuurt en vragen oproept. Sinds 2015 werkt Boulevard intensief met dit gezelschap samen.

Wild Vlees is het collectief van Tamar Blom, Francesca Lazzeri en Job Rietvelt. Hun *When everything is human, the human is an entirely different thing* is een aangrijpende performance op het snijvlak van theater en beeldende kunst. In deze coproductie met Boulevard en Festival Cement versmelt het duo Lazzeri en Blom zich met vloeibaar gips, dat langzaam hard wordt. De contouren van twee individuen verdwijnen; een amorfe liefde blijft over.

Wild Vlees wordt genomineerd voor de BNG Bank Nieuwe Theatremakersprijs 2016. Winnares van die prijs wordt Eva Line de Boer, voor haar productie *Dit gebeurt allemaal tegelijk*. Ook die voorstelling, een

productie van onze huisgenoot Festival Cement, is op Boulevard 2016 te zien.

Hoekje van Jeroen Bosch Tuin, 22.37 uur

"Hier ben ik!", zingt de tuinslang in de verte. De man en vrouw klappertanden, lopen honderd meter. Koud tot op het bot. Eerst vluchtig afspoelen, dan hurken. Samen in de openluchtbadkuip vol warm water. In Paradisum. Het is volbracht.

In den beginne was er Knauf Rotband. Tien zakken van elk twintig kilo. Plus honderdvijftig liter water. Tamar en Francesca zwachtelden elkaar in breekbaarheid. Een bed van gips. Of is het lava? Daar lagen ze, Pompeï revisited. Een liefde lang, te broos voor woorden.

"We hebben een teken", zal Tamar later verklappen. "Als we het fysiek niet redden, doen we één oog open. Dan wordt er ingegrepen." De ogen bleven dicht. Van Alpha tot Omega, met tussenstop bij de Gamma Voordeelweken. Tamar en Francesca kennen de levenswet: gips zijn wij, tot gips zullen wij wederkeren.

FACTS & FIGURES

In PLAN werkt Theaterfestival Boulevard met Festival Cement, Theater Artemis, DansBrabant, Het Zuidelijk Toneel, Festival Circolo, De NWE Vorst, Podium Bloos, Parktheater Eindhoven en United Cowboys. Het bkkc ondersteunt PLAN.

Tijdens Boulevard 2016 is werk van zes PLAN-makers te zien: Michiel Deprez, Katja Heitman, Eva-Line de Boer, Lisah Baert, Sabine Molenaar en Wild Vlees.

Andere nieuwe makers op Theaterfestival Boulevard 2016: Kuiperskaai/Lisboa Houbrechts, Le Mouton Noir, Nienke Lohuis, Ariadna Rubio Lleó, BOG/Lisa Verbelen, Sachli Gholamalizad, Bosse Provoost & Kobe Chielens, Hilde Elbers, Julie Cafmeyer, Marte Boneschansker

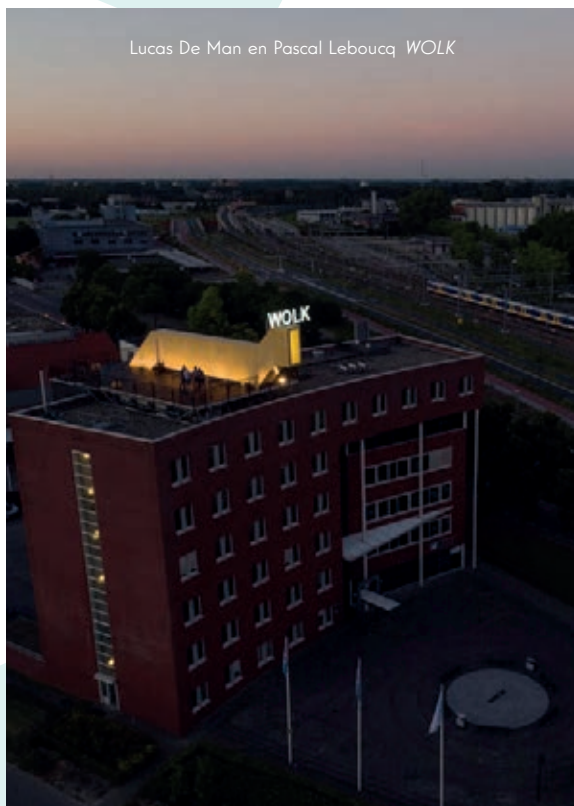
In de tot 'Fontys Theater' omgedoopte Muzerije tonen studenten hun voorstellingen aan publiek en een deskundige jury. Juryleden van de Fontys Entreprijs 2016 zijn Anneke van der Linden, Lucas Kastelij, Jackie Smeets, Wendy Lubberding, Nicoline Soeter en René van Peer.

COPRODUCTIES

Cococo & lalala

Samen maken, samen lief en leed delen. Ander woord: coproduceren. Dat maakt ons in de regel blij. Cococo leidt tot lalala. Ook in 2016.

Lucas De Man en Pascal Leboucq WOLK

Bosch-jaar 2016

Met Stichting Jheronimus Bosch 500 coproduceert en presenteert Boulevard tien voorstellingen die elk een helle- en/of hemelvaart vormen. Van de Canadese choreografe Marie Chouinard tot het Vlaamse Muziektheater Transparant. De installatie WOLK van Nieuwe Helden Lucas De Man en Pascal Leboucq is na Boulevard nog de hele maand te bezoeken. Een volledig overzicht vind je op pagina 43.

BERLIN

Boulevard is coproducent van *Zvizdal (Tsjernobyl - so far so close)*. Maker is het Antwerpse theatergezelschap BERLIN in samenwerking met Het Zuidelijk Toneel. *Zvizdal* is het liefdevolle portret van Pétro en Nadia die vlakbij Tsjernobyl wonen. Na de kernramp in 1986 vertikt dit bejaarde stel te evacueren. Tussen 2011 tot 2015 volgt BERLIN het echtpaar dat stug stand houdt. De verbondenheid met hun geboortedorp is groter dan de angst voor straling. De komende jaren blijft Boulevard samenwerken met BERLIN.

Rachel Zweije

Soepmonsters is een splash-splash-soepproeverij met uiterst opmerkelijke groenten in een restaurant

voor peuters en kleuters. Een coproductie van Theaterfestival Boulevard en Rachel Zweije, die vorig jaar op het festival in première ging. In lettervermicelli uitgedrukt: S-U-C-C-E-S, niet het minst vanwege de tournee die later volgt.

Defdef & Wingnuts Decor

In samenwerking met Van Gogh 2015 en de Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie nodigden we in 2015 makers uit om plannen voor een op Vincent van Gogh geïnspireerde familievoorstelling voor te leggen. Een van de vier winnaars: de Vlaamse makers Defdef en Wingnuts Decor. Wegens succes is hun *Verfie* op Boulevard 2016 opnieuw te zien, maar ook elders in Nederland en Vlaanderen.

Studio ORKA

Studio ORKA gooit elk jaar dubbel zes op Boulevard. Steevast zijn haar voorstellingen al weken van tevoren uitverkocht. Het eigenzinnige locatietheater van dit Vlaamse gezelschap is een ode aan fantasie, beeldkracht en technisch vernuft. In 2017 zal hun nieuwste productie *Chasse Patate* hier te zien zijn. Theaterfestival Boulevard is coproducent van deze voorstelling die haar wereldpremière in 2016 op de Ruhrtriennale beleefde.

FACTS & FIGURES

In het kader van de manifestatie en met financiële steun van de stichting Jheronimus Bosch 500 worden de volgende producties gecoproduceerd:

- Compagnie Marie Chouinard – *The Garden of Earthly Delights*
- Lucas De Man & Pascal Leboucq – *WOLK*
- Theater Artemis & Het Zuidelijk Toneel – *Hoe de grote mensen weggingen en wat er daarna gebeurde*
- Dries Verhoeven – *Guilty Landscapes III*
- Muziektheater Transparant – *ParadiseHell*
- Laika – *Piknik Horrifik*

Andere coproducties in 2016:

- Wild Vlees – *When everything is human the human is an entirely different thing*
- Sanne Nouws – *Een feest voor Boris*
- BERLIN – *Zvizdal (Chernobyl - so far so close)*
- Studio Orka – *Chasse Patate*

INTERNATIONALE WERKING

Grensdocument

Grenzen verkennen, hun legitimiteit aanvechten en ze eventueel verleggen. Het is een van de essenties van kunst en cultuur. Boulevard zoekt graag grenzen op – ook geografische. Wat zijn de vergezichten van 2016?

Al bij Hazeldonk is het raak: zicht op Vlaanderen! Van oudsher raakt Boulevard snel opgetogen van wat zuidelijke makers bieden. Na de Vlaamse Golf in de jaren '90 valt wederom hoog water te vieren. In 2016 programmeert Boulevard onder meer Kuiperskaai, Laika, Benjamin Verdonck, Bosse Provoost & Kobe Chielens, Jan Martens, Compagnie KAIETI, Theater Zuidpool en MarthA!tentatief. Hun gemeenschappelijkheid: sterk beeldende en licht ontregelende kwaliteiten, wat past bij Boulevard.

De eerder gemaakte keuze voor een sterkere internationale koers leidt ook tot nieuwe stappen. We werken samen met Klein Karoo Nasionale Kunstfees (KNNK), het grootste podiumkunstenfestival van Zuid-Afrika, om het fenomeen tentjesteater ook daar te laten landen. Op uitnodiging van de Nederlandse ambassade zijn er twee tentjesvoorstellingen uit het Boulevard-programma in Oudtshoorn te zien. Ook ontvangen we KNNK-directeur Rhodé Snyman voor de tweede keer op Theaterfestival Boulevard.

Een vruchtbare samenwerking kiemt.

De zoektocht naar internationale gezelschappen met zeggingskracht leidt in 2016 naar onder meer Compagnie Marie Chouinard (Canada), Akram Khan Company (Engeland), Lost Dog/Ben Duke (Engeland), Miwa Matreyek (Verenigde Staten), Milo Rau c.s. (Zwitserland/België), Igor & Moreno (Engeland) en Olivier Grossetête (Frankrijk).

In opdracht van Boulevard ontvangt creatief producent Job Rietvelt (o.a. Wild Vlees) programmeurs uit Engeland, Frankrijk, Slovenië en Iran. Tijdens het festival gidst hij hen door een intensief programma.

Met verschillende internationale collega-festivals en podia zijn we in gesprek over samenwerkingstrajecten in de komende jaren.

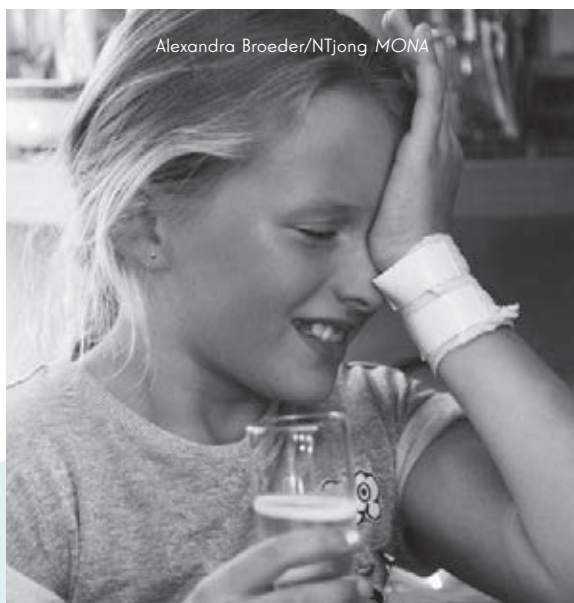
De Iraanse programmeur Mehrdad Rayani-Makhsous in gesprek met Emke Idema tijdens haar dagelijkse talkshow in het Josephkwartier:

"Censuur wakkert creativiteit aan. Als ik jou op het podium niet de hand mag schudden, moeten we iets anders verzinnen om het publiek te verduidelijken dat we elkaar kennen." Hij knipt met zijn vingers in de ruimte tussen hen in – daar waar normaliter de handdruk zou plaatsvinden – en vraagt Emke hetzelfde te doen. "Dat ziet er spannender uit dan gewoon een hand geven, vind je niet? Find artistic ways to get around it. Op die manier kunnen wij ook Shakespeare en Ibsen opvoeren."

KINDEREN OP TONEEL

De grimlach van een kind

Onschuld en echtheid. De wereld snakt ernaar. Boulevard programmeerde drie voorstellingen waarin kinderen de hoofdrol spelen. En Ze Tingeltangelden Nog Lang En Gelukkig? Nee, geen lieflijk muziekdoosjestoneel. In alledrie de voorstellingen snijden kinderen ongemakkelijke zaken aan.

In de rake monoloog *Mona* van NT Jong/Alexandra Broeder verongelukt een moeder. De vader deelt plotsklaps het bed met een vreemde vrouw die ook nog eens zwanger raakt. Een tienjarig meisje speelt deze monoloog. De schurende tekst – met af en toe wat jodium – is van de Vlaamse schrijfster Griet Op de Beeck.

Jetse Batelaan van Theater Artemis ontwijkt de werkelijkheid evenmin. In *Hoe de grote mensen weggingen en wat er daarna gebeurde* – een coproductie met Het Zuidelijk Toneel – knipoogt Batelaan naar Jheronimus Bosch 500. In een middeleeuws dorpje nemen volwassenen op een nacht de benen. Hun kroost slaapt nietsvermoedend verder. Een radicale oefening in verlatingsangst? Een uitnodiging tot zelfredzaamheid? *Hoe de grote mensen weggingen en wat er daarna gebeurde* kent een spannende en ontregelende wending. Kinderen uit het publiek

klauteren op het podium en nemen het roer over.

Theatermaker Milo Rau durft het ondenkbare. In *Five Easy Pieces* – een coproductie met het Gentse CAMPO en IIPM – laat hij zeven Vlaamse kinderen het leven van Marc Dutroux spelen. Op papier een groenezepig plan, maar de uitvoering staat als een huis. Met oprechte nieuwsgierigheid willen de kinderen, tussen acht en twaalf jaar oud, alles weten over verlies, onderwerping en geweld. Toch is *Five Easy Pieces* te verdragen, vooral dankzij de briljante vervaechting van werkelijkheid en spel-in-spel. Een ode aan de levenslust, waarin de humor harder schrijnt naarmate ze zachter is. Niet voor niets zette Volkskrant-recensent Hein Janssen *Five Easy Pieces* op de eerste plaats in zijn lijstje hoogtepunten van het theaterseizoen 2016.

FACTS & FIGURES

Enkele krantenquotes over voorstellingen met kinderen:

Over NT Jong/Alexandra Broeder:
"MONA biedt een rauw en uniek uitzicht op die plekken in het hoofd van een kind, waarvan we liever niet willen dat die bestaan." (**** Trouw)

Over Theater Artemis en Het Zuidelijk Toneel:
"Spannende, originele verbeelding van een onoverbrugbare generatiekloof, waarbij de kinderen alle regels aan hun laars lappen. Uit de koker van theatervernieuwer Jetse Batelaan, die al even bouwt aan z'n eigenzinnige oeuvre." (**** de Volkskrant)

"Zeker is dat Batelaan een briljant concept heeft gevonden om iets raaks – en dat is bescheiden uitgedrukt – te zeggen over het onvermogen van volwassenen en de veerkracht van kinderen. (...) Wat een concept! Wat een speelsheid en plezier, wat een prettig soort anarchie weer." (**** Theaterkrant)

Over Milo Rau/CAMPO/IIPM:
"Dit is theater in zijn meest confronterende, pure en onthutsende vorm." (**** Trouw)

"Kinderen zetten de volwassenen een spiegel voor, onluisterend en ontwapenend." (**** Theaterkrant)

STRAATTHEATER

De straat is van ons

Het is een motto uit opstandige tijden. Franse revolutie, jaren zestig: de straat is van ons. Boulevard herkent zich in die spreuk. Zij staat voor gedeelde aandacht in de gedeelde ruimte. In 2016 geven wij de straat aan theatermakers die wel soep lusten van

vervreemding, ontregeling en ontroering. Ze komen uit heel Europa. Maar liefst veertien acts, die we in nauwe samenwerking met HH Producties programmeren. Van vijf parapludragende dames-in-rok tot vijf wasvrouwen die het grauwe hier en nu opfrissen.

Van een man-zonder-onderlichaam die zich in Fred Astaire herkent tot een machine-zonder-handen die zandgedichten schrijft. De straat is van ons. Zie hem maar weer terug te krijgen.

THEATRE FESTIVAL
BOULEVARD
THEATRE FESTIVAL

BOULEVARD

MARKETING EN COMMUNICATIE

Nog meer smoel

Begin 2016. Een flip-over en twee stiften. We schrijven in zwart: nieuwe website, nieuwe huisstijl, scherpere doelgroepenbenadering. Die begrippen omcirkelen we met rood. Zie daar: het lijstje met de belangrijkste marketing- en communicatieprojecten in 2016. Koffie schenken we niet opnieuw in. We staan op. We gaan aan de slag.

Website

We ontwikkelen een nieuwe en mobielvriendelijke website. Fijn voor bezoekers, fijn voor ons: het vergroot de slagkracht in online marketing.

Huisstijl

De nieuwe huisstijl geeft het festival meer smoel en markeert een nieuwe periode. Ander logo, ander lettertype, frisse en zomerse kleuren. Het ontwerp is van Yell & Yonkers.

"De 'B' in ons logo wordt omgeven door wieken van een molentje. Icoon voor Nederlands, goed voor onze internationale ambities. Maar nog belangrijker: het is een symbool dat bij 's-Hertogenbosch hoort. In de middeleeuwen stonden maar liefst zeventien molens rond de stad. De molen staat ook voor wind, beweging en meel uit graan: het noodzakelijke brood. Tot slot staat op de achterkant van het schilderij 'De Kruisdraging' van Bosch een Christuskind dat met een molentje speelt. Zo verenigt de molen brood en spelen, wind en beweging." (Viktorien van Hulst)

RAPPORTCIJFER VAN BEZOEKERS VOOR ZICHTBAARHEID EN UITINGEN: 7,6

Bron: publieksonderzoek
Dynamic Concepts Consultancy 2016

Scherpere doelgroepenbenadering

Boulevard wil doelgroepen meer persoonlijk benaderen (werken met ambassadeurs) en meer met middelen op maat (bijvoorbeeld flyers). Daar zetten we stevig op in.

• Kinderen

Boulevard 2016 kent veel jeugdprogrammering – van middagvoorstellingen in het BLVRD Theater tot creatieve spelletjes op het plein. Een boekje met het volledige jeugdaanbod wordt op scholen, bso's, kinderdagverblijven en andere 'jonge' plekken verspreid. Ook bieden we jeugdarrangementen en groepskortingen aan. Met resultaat: in 2016 heeft een op de vier festivalbezoekers (24,7%) een of meerdere kinderen tot en met vijftien jaar oud in zijn/haar gezelschap. In 2015 was dat nog maar een op de zeven bezoekers (14,5%). Bron: publieksonderzoek Dynamic Concepts Consultancy 2016.

• Jongeren (18-25 jaar)

Ons plan: met (gratis) muziek in de grote tent op het plein meer jongeren naar het festival trekken. De terugblik: plan geslaagd. Ook is er samenwerking – in communicatie en marketing en/of in programma – met het CJP, Festival B*There, Theater na de Dam, Kunstbende, Popsport en beroeps- en voortgezet onderwijs in de regio.

• Kleine beurs

Het rapport *Gescheiden werelden?* van het Sociaal Cultureel Planbureau waarschuwt voor tweedeling in Nederland. Extra reden voor Boulevard om de samenwerking met maatschappelijke organisaties rondom armoedebestrijding te intensiveren. Een uitgebreide flyer, met alle festivalonderdelen voor een 'gratis dagje uit', verspreiden we onder groepen met een kleine beurs.

FACTS & FIGURES

• Niet-Nederlandstaligen

Zowel in programmering als marketing richt Boulevard zich op de groep niet-Nederlandstaligen. In 2016 is alle content van de website in het Engels beschikbaar. In online en offline communicatie werken we met het icoontje 'Language no problem'. Ook bieden we bij een aantal voorstellingen boventiteling in het Engels.

• Mensen met een beperking

Gastvrijheid voor iedereen is het devies. In 2016 is toegankelijkheid het jaarthema in publieksbereik. Dat resulteert in een waaiër van maatregelen en voorzieningen – zie pagina 13.

RAPPORTCIJFER VAN BEZOEKERS VOOR GASTVRIJHEID VOOR IEDEREEN: 7,9

Bron: publieksonderzoek
Dynamic Concepts Consultancy 2016

Bezoekers

Zo'n 135.000 mensen bezoeken Boulevard 2016.

Economische spin-off

Additionele bezoekers, oftewel zij die speciaal voor Theaterfestival Boulevard naar 's-Hertogenbosch zijn gekomen, geven gemiddeld € 74,76 uit tijdens hun bezoeken aan het festival.

Bezoekredenen

De meeste respondenten komen voor de sfeer (27,9%). Daarna volgt het totale programma-aanbod (22,3%). Van de respondenten komt 12,5% op een specifieke voorstelling/activiteit af. Populair zijn *Five Easy Pieces*, *Hieronymus Bosch: The Garden of Earthly Delights*, *Mona* en *Chotto Dosh*.

• Bezoekers voor Josephkwartier

Voor festivalbezoekers die al thuis zijn in kunst en cultuur en/of experiment en avontuur niet schuwen, is het Josephkwartier de locatie bij uitstek. Tot die doelgroepen rekenen we theatermakers, programmeurs, journalisten, heavy users, beleidsmakers, politici, internationale gasten et cetera. Onze hoop dat ook anderen deze festivalplek (willen) ontdekken, blijkt niet ijdel: 41,5% van de respondenten in het eerdergenoemde publieksonderzoek is in het Josephkwartier geweest. Van hen heeft 71% daar iets gedronken en/of gegeten. Meer dan de helft van de respondenten (53,2%) heeft er een voorstelling bezocht. In de categorie 'Anderé' bezigheden worden de volgende antwoorden gegeven: rondkijken, vergaderen, genieten en met andere bezoekers praten.

• Passanten

Een gemêleerde groep: dagjesmensen, Jheronimus Bosch-gangers, nieuwe studenten. Wat hen verenigt, is dat ze ze min of meer bij toeval tegen het festival aanlopen. Als ze een voorstelling bezoeken, beslissen ze dat ook pas in tweede instantie. Het festivalplein is bij uitstek het marketingmiddel om deze groep te verleiden. We maken gebruik van hekdoeken – bedrukt met kingsize locatie- en scènefoto's – en bieden actief de Dagkrant en een flyer met toegankelijk aanbod op het festivalplein aan.

Voor het eerst in de festivalgeschiedenis is er in 2016 een samenwerking met horecazaken rond de Parade. Zij serveren zogeheten Boulevard-menu's. Het toetje is een voucher voor een tentjesvoorstelling op het plein.

• Vrienden

In 2016 vergroten we onze inspanningen op het gebied van vriendenwerving en -beheer. Binnen de festivalorganisatie is een medewerker vrijgemaakt met een specialisme op dit vlak. Het leidt tot onder meer Vriendenavonden – buiten de festivalperiode – in Theater aan de Parade en de Verkadefabriek.

**RAPPORTCIJFER
VAN BEZOEKERS
VOOR KWALITEIT
VOORSTELLINGEN
JOSEPHKWARTIER: 7,9**

Bron: publieksonderzoek
Dynamic Concepts Consultancy 2016

RAPPORTCIJFER VAN BEZOEKERS VOOR SFEER: 8,6

Bron: publieksonderzoek
Dynamic Concepts Consultancy 2016

FACTS & FIGURES

Verblijfsduur

Het leeuwendeel van de respondenten brengt drie à vier uur door op Theaterfestival Boulevard. Een vijfde van de respondenten is er per bezoek langer dan zes uur.

Geografische herkomst

Van de respondenten woont 37,9% in 's-Hertogenbosch. Dit impliceert dat bijna tweederde (62,1%) buiten 's-Hertogenbosch woont. Van de respondenten komt 22,8% uit een andere provincie dan Noord-Brabant.

Tot ziens

92,1% van de respondenten voorziet dat ze Theaterfestival Boulevard in 2017 opnieuw bezoekt. Van deze groep geeft 40,2% aan Boulevard in 2017 'absoluut zeker te bezoeken'

MEDIA

Mediageniek festival

Druivenpers of citruspers? Het eerste. Zure berichten in de media over Boulevard zijn zeldzaam. Grosso modo zijn journalisten het festival goedgezind en valt de programmering in de smaak.

Al vroegtijdig zoekt Boulevard de media op. Dat resulteert in voorpublicaties in kranten, opiniebladen, glossy's, theatervakbladen en huis-aan-huisbladen. Landelijke en regionale omroepen laten zich evenmin onbetuigd. Van groeiende betekenis zijn de digitale kanalen. Enerzijds gaat het om websites van 'klassieke' media. Anderzijds gaat het om nieuwsbrowsers als Cultuurpers en Theaterkrant, die louter online publiceren.

**"DROOMOPENING VAN
CHOREOGRAFE
MARIE CHOUINARD,
DIE ZICH LIET INSPIREREN
DOOR DE TUIN DER LUSTEN."
(THEATERKRANT OVER
'HIERONYMUS BOSCH:
THE GARDEN
OF EARTLY DELIGHTS')**

**"MONA BIEDT EEN RAUW
EN UNIEK UITZICHT
OP DIE PLEKKEN
IN HET HOOFD
VAN EEN KIND,
WAARVAN WE LIEVER
NIET WILLEN
DAT DIE BESTAAN"
(TROUW OVER 'MONA')**

Tijdens het festival piekt de aandacht. We zien vrolijke journalisten uit België op de plooi-fiets (in Nederland: vouwfiets); dorstige pers uit Brabant; landelijke scribenten die soms een voorstelling missen – met de hartelijke groeten van de NS. Alle premières op het festival resulteren in aandacht van landelijke media.

Belangrijke mediapartners zijn Brabants Dagblad en Omroep Brabant, die dagelijks verslag doen. Ook de NTR bezoekt het festival. Het tv-programma *Podium On Tour* wijdt aandacht aan *WOLK* van Lucas De Man en Pascal Leboucq, tentjestheater van Groenteman & Vrouw en *Guilty Landscapes* van Dries Verhoeven.

**"FIVE EASY PIECES IS EEN
INDRUKWEKKEND WEEFSEL VAN
DE ZAAK DUTROUX EN EEN BELADEN STUK
BELGISCHE HISTORIE. EN DAT VANUIT
DE VERSCHILLENDE OOGHOEKEN VAN DE
SLACHTOFFERS, DE OUDERS EN DE ZWAAR
BEKRITISEERDE POLITIE EN JUSTITIE.
MAAR BOVENAL IS HET DE BRILJANTE
VORM EN HET WEERGALOZE SPEL
VAN DE JONGE ACTEURS EN HUN
REGISSEUR WAAR JE OP HET EIND
JE HANDEN VOOR KAPOT KLAPT."
(BRABANTS DAGBLAD)**

"HET IS ONGELOOFLIJK KNAP
ZOALS DE SCHRIJFSTER
IN HET HOOFD VAN MONA
LIJKT TE ZIJN GEKROPEN."
(TELEGRAAF, OVER 'MONA'
VAN NTJONG/ALEXANDRA BROEDER)

"EEN FEESTELIJK
EN ZEER GESLAAGD
JEROEN BOSCH-DINER
VOL HEMELSE MODDER,
TOT WORST GEDRAAIDE OBERS
EN BOOMSTAMMENPUREE
VAN HET VLAAMSE
KOOKTHEATERGEZELSCAP LAIKA"
(CULTUURPERS OVER
'PIKNIK HORRIK' VAN LAIKA)

"DEN BOSCH BELEEFDT DIT JAAR
ZIJN FINEST HOUR.
DE GROTE JEROEN BOSCH
TENTOONSTELLING WAS EEN
ECLATANT SUCCES EN OOK
OP THEATERFESTIVAL BOULEVARD
WAART DE GEEST VAN BOSCH ROND.
HET ALTIJD STERK GEPROGRAMMEERDE
FESTIVAL IN EEN VAN DE LEUKSTE
PROVINCIESTEDEN VAN NEDERLAND
BIEDT DIT JAAR 134 VERSCHILLENDE
ACTIVITEITEN."
(SCÈNES - THEATERVLAKBLAD
VLAANDEREN)

"ALS INSPIRATIEBRON
VOOR KUNSTENAARS LIJKT HET
RIJKE OEUVERE VAN BOSCH
NOG NIET UITGEPUT. IN IEDER GEVAL
NIET BIJ HET BEGIN VAN DIT
TIENDAAGSE ZOMERFESTIVAL
VOL THEATER, DANS, INSTALLATIES,
PERFORMANCES EN MUZIEK"
(DE VOLKSKRANT)

"BOULEVARD IS EEN FESTIVAL
DAT OP BREDE STEUN
VAN DE LOKALE SAMENLEVING
KAN REKENEN. HAAR TRADITIE,
VERSTERKT DOOR HET ZUIDELIJKE
TEMPERAMENT VAN DEN BOSCH,
IS ER EEN VAN TOEGANKELIJKHEID
EN LAAGDREMPELIGHEID, ZONDER
AAN KWALITEIT IN TE BOETEN."
(CULTUURPERS)

Bloggende mannen

Mannen van inkt. De een heet Peter Pim Windhorst, kunstredacteur van Omroep Brabant. De ander heet Lucas de Waard, schrijver uit 's-Hertogenbosch. Voor Omroep Brabant schrijven ze tien festival-dagen lang afwisselend blogs. Peter Pim eindigt de reeks met de tekst 'Het is als pissen tegen de wind maar we moeten het wel doen!' Enkele citaten hieruit.

Ben Duke *Paradise lost (lies unopened beside me)*

"De werkelijkheid is een lastig ding. Elk moment kan het toeval toeslaan, krijgen er mensen kanker, worden er kinderen doodgereden, ontploft er een bom of begint er ergens, bijna achteloos, een oorlog. Allemaal zonder reden, zonder zin. Als sinds de schepping probeert de mensheid zich daarmee te verzoenen.

We doen dat met verhalen, we ordenen met woorden wat feitelijk niet te ordenen valt. Sprookjes, literatuur, religie, theater... we bezweren een werkelijkheid die niet te bezweren is. We pissen tegen de wind in en openbaren ons daarmee als optimistische, melancholieke en medelijdende mensen. En door tegen beter weten in nieuwe verhalen te verzinnen, nieuwe ideeën op te roepen maken we de wereld die we hebben mooier en beter te verdragen.

Er worden veel nare dingen gezegd over kunstenaars. Het mooie van Boulevard is dat je ze tegenkomt, dat je er mee kan praten, dat je ze kan ondervragen. Mijn ervaring, mede door Boulevard,

is dat het meestal hardwerkende mensen zijn die er helemaal niet op uit zijn om met makkelijk opgestreken subsidies (die overigens niet bestaan) hun leven makkelijker te maken.

Tot zover de dagsluiters Lucas. Want daarnaast is Boulevard natuurlijk ook gewoon een prachtig feest. Waar ik dit jaar heb meest heb genoten van *Milk II, a Manual for Walking* en *Paradise Lost*, van *het Torentje* natuurlijk en van *Dit Gebeurt allemaal Tegelijk*. Volgend jaar weer!"

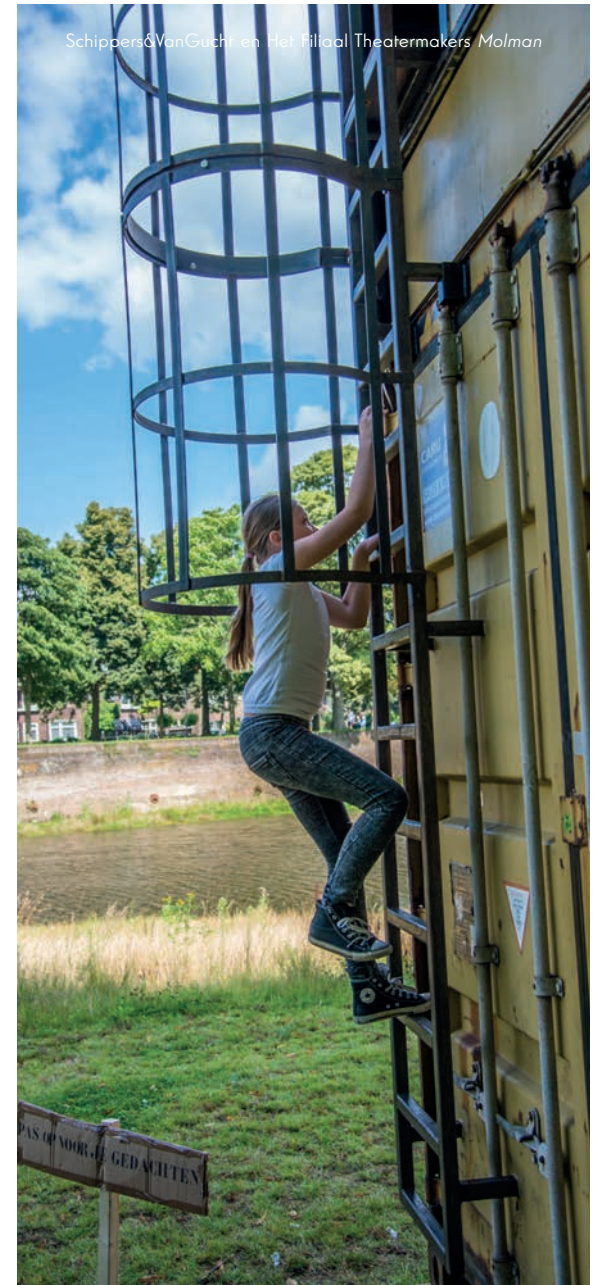
Eva Line de Boer *Dit gebeurt allemaal tegelijk*

“ZANG EN MUZIEK FLIRTEN MET DISHARMONIE, CITEREN LUSTIG ROND EN GAAN DAN OP IN EEN POMPENDE TECHNOFLOW, TERWIJL GRUWELBEELDEN UIT DE WERELD VAN VIJFHONDERD JAAR NA BOSCH DE SCHERMEN OVERNEMEN. DE HEL HEET NU GEWOON ‘TELEVISIE’.”
(DE STANDAARD OVER ‘PARADISEHELL’)

“FESTIVAL BOULEVARD GAAT OP 4 AUGUSTUS VAN START. DE TRADITIONELE REDEN OM TERUG TE KOMEN VAN VAKANTIE IN AUGUSTUS HEEFT DIT KEER EEN VOLLER PROGRAMMA DAN OOI. MET VEEL JEUGDTHEATER.”
(CULTUURPERS)

PAND 18

Home is where Pand 18 is

Aan de Sint Josephstraat staat een monumentale school uit 1910. Duizenden kinderen leerden hier optellen en vermenigvuldigen. De huidige gebruikers, waaronder Boulevard, zijn vooral goed in delen.

Pand 18, zoals het hergedoopte gebouw heet, is het hoofdkwartier van Theaterfestival Boulevard, cultureleprojectenbureau Stichting Bosse Nova, Festival Cement, Kunstbende Noord-Brabant, Jazz in Duketown en Popsport Brabant. Ook zijn er twee repetitiestudio's – eentje in de voormalige gymzaal – voor onderzoek en theater- en dansprojecten.

Delen is een daad. In dat besef gaan de huisgenoten van Pand 18 regelmatig samenwerkingsverbanden aan. Ook openen ze de deuren voor andere culturele initiatieven, waaronder de dansscholen Firulete, Cada Lunes en Indigodans. Zo is Pand 18 een levendig huis voor ontmoeting, organisatie van festivals en culturele projecten, onderzoek en aanwakkering van talent in de podiumkunsten.

Theater Na de Dam

In 2010 maakten de theatermakers en filosofen Jaïr Stranders en Bo Tarenskeen zich zorgen over de tanende zeggingskracht van de Nationale Dodenherdenking. Hun antwoord: het landelijk

initiatief Theater Na de Dam. Onder die noemer spelen op 4 mei gelijktijdig circa tachtig (jongeren) voorstellingen die aan WOII raken.

In 2016 werken achttien jongeren in Pand 18 aan hun voorstelling *Wie niet weg is...* De theatermakers Elke Schouten en Lotte de Leeuw leiden het. Grondstof vormen gesprekken over de oorlog die de jongeren met oudere (Bossche) ooggetuigen voeren. Thema: verdwenen families. Op 4 en 5 mei maakt het publiek een theatrale tocht langs levens, gebeurtenissen en verhalen in Pand 18.

Inzamelplek fietsen

In 2016 is Boulevard een van de vliegwielens achter het stedelijk initiatief om fietsen voor vluchtelingen en asielzoekers in te zamelen. Ook is het festival betrokken bij Yalla Biskleet, een lokaal samenwerkingsverband van sociale en culturele organisatie en individuen, dat fietslessen aan bewoners van noodopvang Autotron geeft. Pand 18 fungeert als verzamelplek voor fietsen, die onder meer via lokale organisaties en bedrijven ter beschikking worden gesteld.

Broedplaats

In het kader van PLAN Brabant wordt in Pand 18 veelvuldig gerepeteerd door theatermakers en choreografen uit de provincie. Maar ook schrijvers weten Pand 18 te vinden. Samen met zeven door hen uitgenodigde toneelauteurs sluiten Oscar Kocken en Daan Windhorst zich enkele dagen op in Pand 18 en schrijven ze scènes voor de Bossche editie van *Het Torentje*.

Kassa

Vanwege de vondst van asbest in de schouwburg moet de kassa van Theater aan de Parade in juli

uitwijken. Bijna drie weken neemt de kassaploeg haar intrek in Pand 18. Vanzelfsprekende gastvrijheid: Theater aan de Parade verzorgt al ruim een kwart eeuw de (voor)verkoop van tickets voor Boulevard. Op vrijdag 22 juli kan de kassa in Theater aan de Parade in aangepaste vorm weer in gebruik worden genomen.

Josephkwartier

Tijdens Boulevard 2016 verandert Pand 18 in Josephkwartier – zie pagina 25. Het gehele gebouw wordt benut. Extra voordeel van deze locatie: de festivalkantoren maken deel uit van

het complex. Tijdens Boulevard wordt hier hard en vrolijk doorgewerkt.

And more!

In 2016 biedt Pand 18 ook repetitieruimte en presentatieruimte aan diverse muziekgezelschappen, van de zogeheten Stadspijpers – een muziekgezelschap van trommelaars, fluitisten en trompettisten in historische kledij – tot jazzcollectieven. Festival Cement en November Music zijn met diverse producties te gast. Een honderdtal scholieren volgt workshops in het kader van de stedelijke Uitloktag.

Alles gegeven: Le Mouton Noir/Khadija El Kharraz Alami en Scarlet Tummers De Bacchanten

DAGKRANT

Dagkrant Boulevard Vandaag

Tijdens het festival maakt een eigen redactie achtmaal een Boulevard Vandaag oftewel Dagkrant.

Elke krant telt zes pagina's met voorbeschouwingen, columns, recensies, opmerkelijke trends en trivialia. Dagelijkse oplage: 2.000 tot 2.500 exemplaren.

In 2016 prolongeren we onder meer de rubriek *Alles Gegeven*, waarin we makers fotograferen en bevragen in de eerste drie minuten dat ze na een voorstelling of concert hun kleedkamer zijn binnengestapt.

Ook zetten we de samenwerking met Tilt, dé literaire organisatie van Brabant, voort. Op verzoek van de Dagkrantredactie bezoeken zeven, veelal Brabantse beroepsschrijvers specifieke voorstellingen en locaties. Dat resulteert in zeven columns en een gedicht.

Een nieuwe rubriek is het *Pixelparadijs*. In opdracht van de Dagkrantredactie maken vier beroepsfotografen ergens op het festival een intrigerende zwart-witfoto. Een van de redacteurs, aan wie de context van de foto niet wordt verklaart, laat zich inspireren en schrijft een langgerekt fotobijschrift.

Klassieke bottleneck van festivalkranten is de distributie. In dat besef worden in 2016 twee vrijwilligers full time met de verspreiding belast. Dat zet zoden aan de dijk. Daarnaast zijn ze terug te lezen via festivalboulevard.nl.

Pixelparadijs

Vanaf linksboven met de klok mee: Marc Bolsius, John van Hamond, Karin Jonkers en Angeline Swinkels

FACTS & FIGURES

Aantal pagina's Dagkranten: 48
Aantal woorden: zo'n 28.000, waarvan ruim dertig keer het woord geluk.

Deelnemende Tilt-schrijvers:

Bijke Aarts
Martin Beversluis
Vicky Francken
Juliet Gagnon
Sara van Gennip

Joubert Pignon
Bart Smout
Jeroen Thijssen

Deelnemende Pixelparadijs-fotografen:

Marc Bolsius
John van Hamond
Karin Jonkers
Angeline Swinkels

Deelnemende Alles Gegeven-makers:

Kuiperskaai
Wild Vlees | Francesca Lazzeri & Tamar Blom
Hanna Hentenaar | NTJong
Le Mouton Noir

Twee leeslampjes

Henk en zijn vrouw Yvonne uit Schijndel delen voor het tweede jaar 'de gazet van kippenvel voor de dunhuidigen die ontroering niet mijden' met nieuwtjes en het programma en van het theaterfestival uit. "Ongeveer drieduizend per dag", schat Henk. "Soms willen de mensen een euro geven. Ze denken af en toe dat we daklozen zijn. De Boulevard? Het is de sfeer hè" zegt hij. "Als de lampjes hier branden voel je de warmte van de mensen."

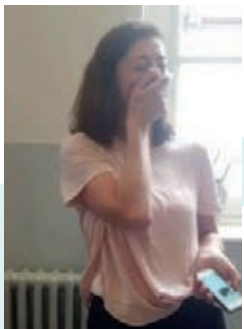
Uit Brabants Dagblad, donderdag 11 augustus 2016

SPONSORS, SUBSIDIËNTEN, PARTNERS

Het geld(t) onverminderd

Ook in 2016 geldt dat je een theaterfestival met grensoverstijgende zeggingskracht niet zonder subsidiënten, sponsors en partners kunt maken. Gelukkig kan Boulevard op de ruimhartigheid van talloze (particuliere) fondsen en bedrijven rekenen. Extra wind in de rug in 2016 bieden Brabant C en Stichting Jheronimus Bosch 500. Hun steun leidt tot meer coproducties en internationale voorstellingen.

Twee dagen voor Boulevard 2016 begint, ontvangen we om 09.32 uur het advies van het Fonds Podiumkunsten. Om 09.47 uur staat een opgewekte Boulevard-medewerkster taart bij de HEMA te bestellen. Leve de wet van oorzaak en gevolg! Het advies zelf vergt geen gebaksvorkje. Dat nemen we zo tot ons. Gretig, gulzig. Want het Fonds Podiumkunsten karakteriseert Boulevard als een festival waar

"de state of the art op het gebied van theater wordt getoond, waar ontmoeting tussen makers van verschillende generaties wordt gestimuleerd en gefaciliteerd."

Verder roemt het Fonds onze zeggingskracht en het bereik van een groot publiek. Een advies om trots op te zijn.

Begin november arriveert ook het advies van de Provincie Noord-Brabant. De gebaksdames van de HEMA beginnen ons te herkennen. Want de Provincie schrijft:

"De Adviescommissie beoordeelt de bijdrage aan de Brabantse culturele sector als uitstekend. Gezien de schaalgrootte, de impact en de samenwerking met alle Brabantse partijen die ertoe doen was, is en blijft Boulevard een vlaggenschip van het Brabantse culturele veld."

FACTS & FIGURES

Op het veld met lof valt meer te oogsten:

“De Adviescommissie beoordeelt de artistiek inhoudelijke visie en keuzes als uitstekend. De kwaliteit van voorstellingen op Boulevard blijft hoog in alle opzichten. Theaterfestival Boulevard verbindt op een laagdrempelige manier hoogwaardige, eigentijdse podiumkunsten van gezelschappen en makers met bewezen kwaliteit aan werk van een nieuwe generatie theatermakers uit binnen- en buitenland.”

Naast deze kwalitatieve analyse publiceert de Provincie een cijferlijst, waarin 33 Brabantse gezelschappen en culturele evenementen worden beoordeeld. Theaterfestival Boulevard is koploper met maximale scores op alle criteria. Al deze ontwikkelingen betekenen dat we in de periode 2017-2020 op het huidige niveau kunnen blijven opereren.

Tralalala. Hopfaldera. Blijmoedig voorwaarts, is het credo.

Gemeente

Ook de gemeente 's-Hertogenbosch bewijst in 2016 onverkort haar steun aan het festival. Dat reikt verder dan geld verstrekken. Ook op andere terreinen – logistiek, vergunningen, locaties – is zij een betrokken en betrouwbare partner. Uit die actieve houding van de gemeente spreekt het gedeelde geloof in de kracht van kunst. Niet voor niets voelt Theaterfestival Boulevard sterke genetische overeenkomsten met 's-Hertogenbosch. Beide zijn gastvrij en leggen er nadruk op dat iedereen meetelt. In de lokale samenleving en op het festival: laag en hoog opgeleid, groen en rijp, jong en oud, met en zonder ruime beurs.

Drie V's

Naast steun van subsidiënten, sponsors en partners krijgt Boulevard tomeloze hulp van vrijwilligers, vrienden en vlaggendragers. Tot die laatste categorie rekenen we mensen die wegbereiders zijn voor specifieke groepen in de samenleving. Deze vlaggendragers vergroten de toegankelijkheid van het festival voor bijvoorbeeld mensen met een beperking of een kleine beurs. Alle drie de V's zijn onmisbaar – zullen we het blokletteren? Ja, ere wie ere: ONMISBAAR voor het succes van Theaterfestival Boulevard.

Subsidiënten/begunstigers 2016

- Gemeente 's-Hertogenbosch
- Provincie Noord-Brabant
- Brabant C
- Fonds Podiumkunsten
- VSBfonds
- Fonds 21
- Dioraphte
- BankGiro Loterij Fonds
- Prins Bernhard Cultuurfonds
- bkcc

en de vele onmisbare partners en sponsors die op pagina 72 en 73 vermeld staan

Vrienden van Boulevard

Hartsvrienden: Ton en Anne-Miek Nelissen-Hanssen • Stagelight • NW25 • NexZus & Zorro's • Abel Accountants

Vrienden: Joep van den Akker • Onno Akkermans • Roland van Amelsfoort • Wim Arts • Marian Baardwijk • Jacques Baartmans • Piet Hein Baelde • Janny Baijens • Alie Bakkenes • Fieke Barten • Anna Basemans • Frans Baudoin • Joke van Beek • Carmen Beekwilder • Frank van Beers • Cecile Bekkers • Els Bemelmans • Job Bendegom • Rob van den Bergh • Joop van den Berk • Carin van Berkel • Ingrid van den Besselaar • Marcelle Beukers • Jan Blommaart • Sylvia Böcker • Jeanne van Boekel • Nel van den Boer • Wilma de Boer • René Bokslag • Ineke Bolsius • Bert van den Boomen • Dini Borrani • Hanna van den Bosch • Brigitta Bossink • Kees Botschuijver • Ans Bouwmans • Jos van Boxel • Marc Bozon • Maurice van Brakel • Poll Breek • Eric-Jan Broeken • André Broekmans • Cynthia op den Brouw • Karin de Bruin • Els Bruurmijn • Hans Buurman • Ans Buys • Jeroen Carels • Ellen Caron • Jeanette Charpentier • Lydia Clerkx • Jos Compen • Heidi Coolen • Jolande van Cooten

• Jef Costenoble • Ton de Coster • Nicole Croes • Wim Daemen • Anita van Dam • Vincent Daniëls • Ilen Delst • Guido Demaret • Beja Derkx • Theo Dielissen • Netty Dielissen - van Duuren • Gert-Jan van Dijk • Johanna van Dijk • Robert Dijkhuis • Wim Dijkstra • Hans Dona • Cokky van Dongen • Maja van Dongen • Frans van Dooremalen • Uke Draisma • Karel van Duijvenbooden • René Dullaart • Eefje van den Dungen • Dynamic Concepts • Herman Durville • Marieke Ebben • Jos Eggenkamp • Harry Eijkenboom • Carine Eijsbouts • Marc Eysink Smeets • Marlies van Elk-Van Ooyen • Anja van den Elshout - van Zon • Lex van den Engh • Annemarie van Esch • Chantal Ewalds • Joop Fiedler • Marian Gasper • José Geerts • Jacques van Geffen • Arnold van Gelder • Ruud Gerards • Evelien Gerrits • Monique Gerritsen • Ronnie Gerschtanowitz • Lieneke Gerzon • Coby Gijsbers • Hans Glaudemans • Anja Goijaerts • Wim van den Goorbergh • Alfons Goossens • Thea Goossens - de Jong • Dorien Gorthuis • Gijs de Grauw • Wendy van Grieken • Emmeke Grientschnig • Harry Groenland • Marga Groot Zwaaftink • Anne

Marie Grootveld • Tamara de Gruyter • Hanneke van Haarlem • Joost van der Ham • Harry van Haren • Aart Harder • Laura Hazebroek • Saskia van Heerde • Anske Heerkens • Els Heesen • Karin van der Heijden • Wim Helms • Ed van Helvoirt • Marc van Helvoort • Piet van Helvoort • Jacomijn Hendrickx • Judith Hendrickx • Henk Hendrix • Liek Henskens • Robin van Heukels • Simone van den Heuvel • Adri van Hezik • Ellen Hoedjes • Jeroen Hoedjes • Pieter Hogendorf • Miguel Hooft van Huijsduijnen • Annemarie Hoog Antink • Dio Hornman • Herman Huijbregts • Marianne Huisman • Herman van Hulst • Wil van Hulst - Merkus • Nicolle van den Hurk • Melina Huyg • Frank Jans • Rian Janssen • Marian Janssen • Monic Janssen • Gé de Jongh • Aleid Jolink • Ton Joore • Roy van de Kallen • Edith van de Kamer • Jan Kastelijns • Elly Kauwenberg • Niels op den Kelder • Francien van Kempen • Anneke Kleijn • Femke Klein • Hester Klein Tijssink • Peter van der Klok • Marlies Kock • Marcel Kok • Eric Koopmanschap • Paulien van der Krabben • Anna van Kroonenburg • Anneke Krop • Meggy van Kruijsdijk • Ondine Kruse •

Nella van Laarhoven • Bram van de Langenberg • Mariëlle Langerwerf • Theodoor van Leeuwen • Ans Lekkerkerker • Ton Lensen • Anouk Lens van Rijn • Herman Lerou • Marlies Lerou • Blommestijn • Marusjka Lestrade • Brouwer • Cor Loijen • Ellen Loozen • Stans Lorie • Ruth Maas • Nicoline Maes • Yvonne Martens • Magda Maurice-Bokslag • Emilie van den Meerendonk • Leon van den Meerendonk • Erik Meester • Harry Meeuwssen • Madeleine Melman • Dirk Mettes • Ilse van Mil • Anke Milbradt • Nanda Mol • Lily Mollet • Hermes • Yvonne te Morsche • Jan van Mourik Broekman • Anita Mulder • Riet Mulders • Joanne Muller • Annelies van Niedek • Pieter van den Nieuwenhuizen • Janine Nieuwenhuysen • Joke Nijenhuis • Bep van den Oetelaar • Brigitte Ooms • Micha van den Oord • Riet van Oosterwijk • Geert Overdam • Irene Overdam • Annelies Overmars • Mariët Paes • Bonne Pander • René Papavoine • Alda Pellemans • Hein Pessers • Jos Peters • Annemarie Pijnappel • Herman Plagge • Paul van Poppel • Annemarie van Pruysen • Elise Quant • Hanneke de Raad • Frenk Reemer • Léon Reijner • Marjan Reijrink • Kees Remijn • Maino Remmers • Thecla Renders • Annelies de Ridder • Tineke van Rijn • Brigitte Rijshouwer • Robert van Rijssel • Gerrit van Roekel • Ingrid van Rooij • Roland van Rossum • Esther de Ruiter • Albert van de Sande • Saskia van de Sandt • Arno Schamp • Monique Schamp • van Wijngaarden

• Johanneke Schavemaker • Anna Schijvens • Berdine Schijvens • Gert Jan Schimmer • Monique Schouten • Jaap van der Schroeff • Guliel Schuwer • Paul Seeley • Greetje Senhorst • Marion Sessink-Bogaers • Rosie Severens • Thérèse Siteur • Pieter van Sleeuwen • Marieke Smeets • Marc Smeulders • Mieke Smit • Peter van Soest • Paul Speckens • Peter Sprengers • José van der Stappen • Ilse Staps • Emmy van Steenderen • Hellen Sterkens • Elian Stienen • John Stohr • José Straver • Greet Strijker • Hélène Strijland • Wilfred Strijland • Studio Orka • Kim Savage • Mark Savage • Nienke Stuijver • Marij Sweep • Arthur van Thiel • Mieke Thomas • Ankie Til • Kitty van Tilborg • Yaya Timisela • Carla Valentin • Ben Vedder • Giel Vekemans • Michiel van der Velden • Gerard Velders • Ruud van de Ven • Thérèse Verbiest-van Rooy • Bert Verbruggen • Erik Verbruggen • Marloes Verhagen • Adje Verhoeven • Ton Verhoeven • Marion Verschuijten • Dorus Verster • Tryntsje van Vessem • Geny Visbach • Victor Visker • Kor Voermans • Ap de Vries • Annie van Vugt • Joep van Vugt • Marianna van Vugt • Rinie Vugts • Frank Vullers • Tiny Waltmans • Monique van Weert • Isaak Westdorp • Elisabeth Wieberdink • Rob Wiegman • Jan Wijers • Hennie Wijgengangs • Nelleke van Wijk • Elian Wijnakker van der Linden • Ester Wijnen • Neeltje Wijtvliet • Jan Erik de Wildt • Hetty Willems • Henk Willems • Joke Wissing • Francis Witmer • Marjan van der Zee • Go Zegers

Vlaggen- dragers

Hanneke Buenen •
Frank Allard & Aschwin van Leeuwen

Vrijwilligers

Sanne Admiraal • Karim Alkhatib • Khaldoun Alshamli • Benjamin Antman • Rick Arts • Janny Baijens • Niels Bardoul • Carlijn Beers • Immy Beijer • Femke Bergisch • Evalore Beukers • Eugenie Bloks • Eliane Boileau • Mireille Borg • Halima Bourouiss • Marja Bouwman • Ellen Broeren • Susan Broers • Marga Caalen-Maijer • Sarah Cahuasqui • Daniëlle Christiaans • Joyce Cleijisen • Jacqueline De Bruijn • Laura de Graaff • Gijs de Graauw • Wies de Groot • José de Jong • Bart de Kleijn • André de Lange • Bea De Leeuw • Dylan D'elfant • Angelina Den Harder • Dorien de Nijs • Marije den Otter • Cécile Derks • Lisette de Veer • Gerard de Zwart • Terese Dieden • Reyer Dijkstra • Ingeborg van Eijk • Anne Erben • Amjad Fakhri • Thijs Frankfort • Joël Groenendijk • Nathalie Haemers • Monique Hebly • Karin Hilterman • Annemarie Hoog Antink • Marielle Hulshoff • Sam Huvenaars • Tina Igel • Theo Jansen • Marian Janssen • Laura Jonkers • Angeliën Joosten • Mariet Kaldenberg • Marjon Kanters • Ingrid Kempes • Reinier Keser • Abdulwahab Khouli • Femke Klaassen • Bertine Klaassen • Bernd Klode • Joep Kok • Brigitte Kouwenhoven • Monika Kowalewska • Ilsa Kuiters • Simon Kumeling • Janine Lamers • Doeko Langhorst • Corinne Lasschuyt • Ibtissem Lathouwers • Lisa van der Lecq • Carla Looyé • Irma Lotens • Erik Luijben • Yvonne Lutgerink • Henk Maas • Arnout Maas • Ellen Manders • Angelie Marneffe • Angelique Meys • Nanda Mol • Job Mol • Ad Neefs • Ank Nijveldt • Willem Nikkelen • Nicole Oerlemans • Niels op den Kelder • Kathalijne Oudhoff • Jenny Pannekoek • Helena Pegtel • Tim Potjes • Lennart Puijker • Dineke Reins • Lien Rentmeester • Heleen Robben • Linda Robeerst • Mandy Roebbers • Vincent Roes • Astrid Rommens • Peter Rommers • Peter Ronkes Agerbeek • Marianne Rouwmaat • Stefan Schellen • Christa Schep • Suzanne

Schoenmakers • Paul Schonberger • Roos Schreuder • Carmel Seebregts • Robin Seuren • Kelsey Severins • Soraya Sie • Imre Sluijs • Zoë Sluijs • Lieke Somers • Maikel Sommers • Tien Speckmann • Ricky Sterks • Sebastiaan Swanenberg • Jappie Sytma • Paul

Tennekes • Yaya Timisela • Maikel Trommelen • Menno Valk • Henk van Abeelen • Yvonne van Abeelen • Jessy van Adrichem • Maria van Basten Batenburg • Esther van Blerk • Remko van de Laar • Dian van Delft • José van den Berg • Brigitte van den Bergh • Rob van den Bergh • Monique van den Boomen • Carla van den Brink • Ivy van den Brink • Astrid van den Broek • Inge van den Broek • Marlies van den Elzen • Nanda van den Hoogen • Laura van den Thillart-Hazebroek • Helen van de Pavverd • Wilma van der Aalst • Elleke van der Dennen • Natasja van der Heijden • Rosetti van der Heijden • Peter van der Hoek • Margo van der Linden • Berend van der Maeden • Rosalie van der Maeden • Simone van der Maeden • Liesbeth van der steen • Hans van der Tas • Ton van der Vorst • Erik van der Waal • Elien Van der Wijst • Evelien van de Sanden • Mike van Dorp • Josje van Eerd • Ank van Enckevort • Meike van Gemeren • Tonnie van Gestel • Heidi van Ginkel • Lisa van Helvoort • Sandy van Hofwegen • Gerard van Hout • Julius van Hulst • Bert van Kraaij • Franka van Kreij • Klaas van Leeuwen • Joey van Leeuwen • Thea van Liempt • Serena van Lieshout • Rita van Lokven • Rosalie van Loon • Maury van Loon • Rob van Meggelen • Robbert van Meijel • Leidi van Mook • Anne-Marie van Oers • Hanneke van Ommeren • Raymond van Ophoven • Lilian van Overbeek • Renk van Oyen • Marjon van Pinxteren • Jef van Riet • Marleen van Riet • Roos van rooij • Teun van Rooij • Petra van Teeffelen • Astrid van Tright • Niels van Uden • Henny van Valkenburg • Marion van Weert • Pien van Welbergen-Danen • Manuel Veldman • Greta Venema • Kim Vermeulen • Josje Vierhout • René Vogels • Kees Vos • Wieske Vreeswijk • Hella Weber • Marleen Wicking • Arno Willems • Bernadette Woerdman • Anke Worms • Chengcheng Ye • Henk Zenhorst • Pascal Zijlsta • Daniel Zoran

Subsidiënten/Begunstigers

Provincie Noord-Brabant

FONDS
PODIUM
KUNSTEN
PERFORMING
ARTS FUND NL

VSBfonds,
iedereen doet mee

FONDS21

dioraphte

BankGiro
Loterij FONDS

bkkcbrz
brabants kennis
centrum kunst
en cultuur

Sponsors

STAGELIGHT

Canon

SERVICE IN AUTOMATISEREN
MICROWAY

HAVE A
NICE DAY
ONLINE

DE ROIIIENEN
STAGING CONCEPTS

Yell &
Jonkers

WON
DER
LND
VORMGEVING

Partners

Culturele partners

Makers en voorstellingen

Programma op podia en locaties	
Akram Khan Company	Chotto Desh (8+)
Alexandra Broeder/NTjong	MONA (10+)
Ben Duke	Paradise lost (lies unopened beside me)
BERLIN/Het Zuidelijk Toneel	Zvizdal (Chernobyl - so far so close)
Compagnie KAIET!/André Manuel/Geert Hautekiet	XIX
Compagnie Marie Chouinard	Hieronymus Bosch: The garden of earthly delights
De Warme Winkel/Wunderbaum	Privacy
Emmy Polkamp	To Many Places
Eva Line de Boer	Dit gebeurt allemaal tegelijk
GRIP/Jan Martens & Lukas Dhont	THE COMMON PEOPLE
Verkadefabriek, AKVISt. Joost, Avans en Theaterfestival Boulevard	Opening Eindexamenexpositie AKVISt. Joost
Kuiperskaai/Lisaboa Houbrechts	The winter's tale
Laika	Piknik horrifik (12+)
Le Mouton Noir/Khadija El Kharraz Alami en Scarlet Tummers	De Bacchanten
Lisah maakt Roezemoes	ETEN
Lizzy Timmers	De Terugkeer-Turk
Lucas De Man & Pascal Leboucq/Nieuwe Helden en Het Zuidelijk Toneel	Wolk
MartHal!tentatief/Theater Zuidpool/Toneelhuis	De fietsendief
Michiel Deprez	Spectrum
Milo Rau/IIPM/CAMPO	Five easy pieces
Miwa Matreyek	This world made itself (5+)
Muziektheater Transparant	PARADISEHELL
Nienke Lohuis	Ik word wel honderd als ik voor die tijd niet dood ga
Olivier Grossetête	Monumental construction
Sabine Molenaar	Touch Me

Sachli Gholamalizad	A reason to talk
Schippers&VanGucht	Molman (9+)
Theater Artemis	Priemgeval (11+)
Theater Artemis/Het Zuidelijk Toneel	Hoe de grote mensen weggingen en wat er daarna gebeurde (8+)
Theater Zuidpool	Zieke jeugd
TRASH	Milk II
United Cowboys	This is not a sad song
Vloeistof	Interactieve Ramen
Josephkwartier	
A Company/Ariadna Rubio Lleó	Atelier: HOND
Anna van der Kruis	Dicht bij Anna
Benjamin Verdonck	one more thing
Benjamin Verdonck	Gille leert lezen
BOG./Lisa Verbelen	One.
Bosse Provoost & Kobe Chielens	Moore Bacon!
De Agenda	De Agenda
Diverse kunstenaars	Nachtsessie
Dries Verhoeven	Guilty Landscapes, episode III
Emke Idema	De Gids
Hilde Elbers/Dans Brabant	Atelier: Yeah but no but Yeah
Hilde Elbers/Dans Brabant	A Manual for Walking
Igor & Moreno	Idiot-Syncrasy
Julie Cafmeyer	De Therapie
Katja Heitmann	Atelier: Pandora 0.1-beta
Katja Heitmann	Filosofisch gesprek: tragische technologie
Marte Boneschansker	Iemand komt van binnen
Rodrigo Sobarzo	Prins of Ne†works
Sonja Volmer	WENTEL
Building Conversation	Time Loop
Wild Vlees: Tamar Blom & Francesca Lazzeri	When everything is human, the human is an entirely different thing

Jeugdtheater BLVRD Theater	
Jelle Amersfoort	Kinderpopconcert (3+)
Theater Gnaffel	Freddie en de Worstenkoning (4+)
Theater Sonnevanc	Lelijk 1dje (6+)
Tuning People en kinderevande villa	Leeghoofd (4+)
DefDef/Wingnuts Decor	Verfie (6+)
Project Sally	Dekbed (4+)
Muziektheater BLVRD Theater	
Artvark/Njta Rosie	Homelands
B-Movie Orchestra	Dr. Jekyll and Sister Hyde
Bollylicious	Bollylicious
De Waard en zijn Gasten	De Waard en zijn Gasten XL
Het KIP	We might as well fail
Kunstbende Noord-Brabant/Popsport Brabant	The best of
New Cool Collective & John Buijsman	Radio NCC on tour
Tentjesteater	
Bossche Brede Scholen/Muzerije/Kijkwijzer Media	Kinderfilmfestival
De Bloem van de Natie	Boulevard TV
De Werelden van Schalk	Kapka
Eva van Pelt	Zucht
Groenteman&Vrouw	Ik vertrek - de musical
Just Another Prophecy	Chasing Summer
Kirsten van Teijn	Zalf
MAN CO	When we cried confetti.
Miesjel van Gerwen en Jacqueline Hamelink	Ivoren toren
Orde van de Dag	Het torentje
Pieterneel Osinga	In Pete's haunted saloon
Rachel Zweije	Soepmonsters (1+)
SKaGeN	Infinity box

Het KIP (We might as well fail)

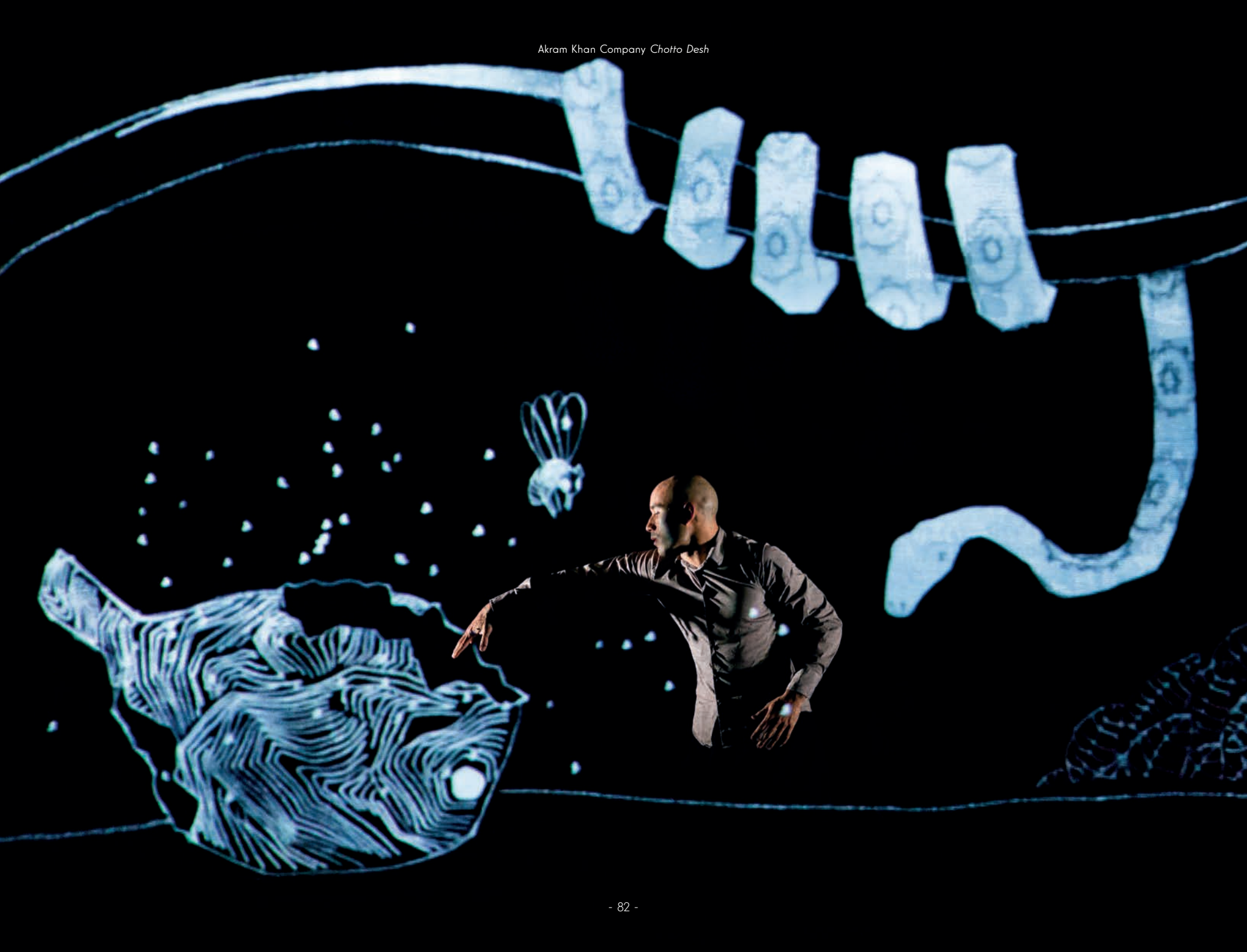
Suzanne van der Horst	Geen voorstelling
Sytske van der Ster, Jolanda van den Berg en Helge Slikker	NICO
volDaan	DIEP
Muziek BLVRD Theater	
Eerie Wanda	Eerie Wanda
Evil Empire Orchestra	Evil Empire Orchestra
Gaspard Royant	Gaspard Royant
Maask	Maask
Moon Tapes	Moon Tapes
Naive Set	Naive Set
Slapback Johnny	Slapback Johnny
The Cannonball Johnsons	The Cannonball Johnsons
Vaudou Game	Vaudou Game
Internationaal Straattheater	
Babok	Elanders
Cie Concordance	Bug 'n Buzz
Cie La Passante	Rue des dames
Cie La Salamandre	The box
Compagnie Antipodes	Escale
Deux sans trois	Typo
Directie & Co	Was XL
Electric Circus	Headspace
Exoot	AMI 6
Gijs van Bon	Skryf
Lukasz Puczko	Burek - The dog marionette
Stop Gap Dance Company	Bill & Bobby
Talk vzw	Ant and...
Tamara Griffioen & Best Withet	BinnenBuiten (2+)
Tombs Creatius	Couleurs de monstre (2+)

Fontys Entreprijs en Studenten in de Etalage

Anne van der Steen	Wolke (8+)
Annemijn Rijk	Milk & Honey
Elise Doorn	De Laatste Tijd
Hilde van Uden	Vuil kind
Ilse Oostvogels	Je moet dansen op mijn graf
Kikki van Hautem	Eva (Braun)
Liselot van de Geer	Met één hand gooi ik confetti
Maartje van der Meij	Max
Marcel van Wensen	Meet 002 – See, feel, hear, taste and more...
Nienke Nillesen	Masai
Studenten in de Etalage	divers

Organisatie

Bestuur

Mieke Geeraedts voorzitter
Georges de Méris penningmeester
Clemens Bolhaar
Ans Buys
Theo Verbruggen
Ap de Vries

Directie

Viktorien van Hulst artistiek en zakelijk directeur

Programmering

Tessa Smeulers, programmacoördinator en programmeur festivalplein Parade
Florien Boonman
Nina Aalders programmeur Josephkwartier
Joost Segers programmeur Josephkwartier (stage)
Huub Heye, Tanja Ruiten programmeur straattheater
Florien Boonman, programmeur muziek festivalplein Parade
Dirk Verhoeven
Peggy Olislaegers, programma-advies
Bregje Maatman

Financiën

Olaf Redering controller
Marianne Becks financieel en administratief medewerker en coördinator kaartverkoop

Marketing & communicatie

Cathelijne Huijs hoofd marketing en communicatie
Jorieke Abbing coördinator pers en media, schrijver
Coralie den Adel doelgroep-marketeer
Lonneke Voets marketeer Josephkwartier
Gemma van Dorst online-marketeer
Shannen van de Laar medewerker marketing (stage)
Karin Jonkers grafisch vormgever en fotograaf
Teddy Tops medewerker social media en dagkrant
Eric Alink hoofdredacteur dagkrant
Mariëlle van der Wardt technisch adviseur
Jean Philipse fotograaf
Marieke Ebben coördinator informatiebalie
Dimphy de Windt advertentieacquisiteur
Wendy Lubberding vertaler

Gastvrijheid

Pepijn Muller coördinator horeca
Luuk Drijfhout van Hooff coördinator horeca Parade
Annemarie Kok - Meijer coördinator hospitality zakelijke markt en vrienden
Kim van der Weerden coördinator hospitality artiesten en medewerkers
Anne Broeren medewerker toegankelijkheid
Frans Miggelbrink festivalgids
Fleur Bardoul medewerker artiestenbalie
Evelien van der Sanden
Yente van Hulst

Productie

Stephan Grilis hoofd productie en techniek
Stijn van Kessel vormgever festivalpleinen
Florien Boonman programmaproducent
Klaas Tops
Gido Broers programmaproducent (stage)
Jossie van Dongen
Willem de Leeuw productieleider podia en locaties
Kim van der Weerden producent festivalplein Parade
Ine van Leeuwen coördinator vrijwilligers
Lysanne van Esch producent Fontys-theater Muzerije
Esther van Rooijen, locatiemanager
Marianne van Andel,
Marijn Roelofsen,
Douwe van Doornewaard
Erik Bronggeest huismeester Pand 18
Hans Struik beheerder opslagruimte

En onze vele fantastische vrijwilligers!

Comité van aanbeveling

Wim B. H. J. van de Donk commissaris van de Koning Provincie Noord-Brabant
Ton G. J. M. Rombouts burgemeester van 's-Hertogenbosch
Louis M. J. Tobback burgemeester van Leuven
Frank J. M. Houben vm. commissaris van de Koningin Provincie Noord-Brabant
Paul L. A. Rüpp voorzitter Raad van Bestuur Avans Hogescholen
Harry J. G. Hendriks hoofd Government en Public Affairs bij Philips
Ton L. M. Nelissen voorzitter Kamer van Koophandel Brabant
Hans C. Dona voorzitter Raad van Toezicht Stadsbibliotheek 's-Hertogenbosch
Jan Kriek hoofdredacteur Actualiteitenrubriek EenVandaag

SCARPETTAN

COLOFON

Samenstelling: Viktorien van Hulst,
Cathelijne Huijs, Eric Alink

Redactie: Eric Alink

Grafische vormgeving:

Karin Jonkers | Yell & Yonkers

Druk: PreVision

Fotocredits: Karin Jonkers en Jean Philipse,
behalve pagina 11 Alicia Clarke,
pagina 20 Kurt van der Elst,
pagina 28 Michiel Cotterink,
pagina 44 Marijke de Gruyter,
pagina 47 Phile Deprez,
pagina 58 Zoe Manders
en Saris en Den Engelsman,
pagina 65 Marc Bolsius,
pagina 76 Willem Popelier,
pagina 82 Richard Haughton

Dit herinneringsboek 2016 is een uitgave
van Theaterfestival Boulevard.

www.festivalboulevard.nl

THEATERFESTIVAL
BOULEVARD
'S-HERTOGENBOSCH
4 T/M 14 AUGUSTUS 2016

WWW.FESTIVALBOULEVARD.NL